

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Jubileumi díszokleveleket
adtak át az ÁOK-on
és a FOK-on

A G-fehérjekapcsolt
receptorok kutatásának
vezéregyéniségei
kapták a kémiai Nobel-díjat

Kutatók Éjszakája
a Semmelweis Egyetemen

A Semmelweis Kiadó digitális szolgáltatásai:

**Már nemcsak jegyzeteit
nyomtathatja nálunk!
Digitális műhelyünkben
e-könyveit is kinyomtatjuk!**

Rendelésfelvétel:

LEGENDUS

Könyvesbolt

Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET Aula
Tel., fax: 210-4408

EOK

Könyvesbolt

Budapest IX., Tűzoltó utca 37-47.
Tel.: 459-1500/60000

Nyomdai szolgáltatások!

Tájékoztatjuk Tisztelt Olvasóinkat,
hogy a Semmelweis Kiadó hivatalosan
átvette a házinyomda eddig végzett tevékenységeit.
Ezeket a továbbiakban digitális műhelyünk szolgáltatja!
A részletekről érdeklődjön az alábbi elérhetőségeken:

POSZTER
BOX

Digitális műhely

Konferencia-, művészeti, dekorációs poszterek
nyomtatása, tervezése papírra, vászonra
hozott téma alapján vagy a kínálatból
Prezentációkészítés
Fénymásolás
Digitális nyomtatás
téziszfüzet, disszertáció, diplomamunka

A Semmelweis Egyetem központjában!
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Semmelweis Egyetem, NET, 1. emelet
Tel.: 459-1500/56218, 06 20 374-0160
E-mail: bralaj@net.sote.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi, Testnevelési
és Sporttudományi Kara hallgatóinak
és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora;
dr. **Szél Ágoston**

A szerkesztőbizottság elnöke:
dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus
(sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu)

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
dr. **Donáth Tibor** professor emeritus
(donath@ana.sote.hu)

Felelős szerkesztő:
Tóth-Szabó Szilvia
(toth.szilvia@semmelweis-univ.hu)
Telefon: 06-20-666-3196

Szerkesztőség:
Semmelweis Egyetem Marketing
és Kommunikációs Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
Tel./fax.: 267- 6166 (üzenetrögzítővel)
E-mail: ujsag@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urbán Beatrice
(beatrice.urban@gmail.com)

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. **Békási Sándor** (HÖK)
bekasisanya@gmail.com

Csetneki Julianna

csetneki@kkt.sote.hu

Dr. **Gombocz János** (TF)

gombocz@mail.hupe.hu

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann@fok.usn.hu

Horváth N. Orsolya (EHÖK-delegált)

h.orsolya@hotmail.com

Dr. **Jákó Kinga** (SMIF)

jako.kinga@semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon@puskin.sote.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

karlking@radi.sote.hu

Dr. **Kormos Andrea** (GMF)

kormos.andrea@gmf.usn.hu

Kovács Eszter (MKI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Márton Emőke (Rektori Hivatal)

marton@phd.sote.hu

Dr. **Máthé Zsolt** (ÁOK)

mathe.zsolt@med.semmelweis-univ.hu

Nagy Ádám (GyTK)

adamnagy@me.com

Oláh Dániel (EHÖK-delegált)

olah.daniel@iocs.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**

claris@freemail.hu

Dr. **Török Péter** (EKK)

torokp@mental.usn.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

istvan.voszka@eok.sote.hu

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

dr. **Táncos László**

Tördelőszerkesztő: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

(telkat@net.sote.hu)

Nyomta: Mester Nyomda Kft.

ISSN 1586-6904

Interjú dr. Fejérdy Pállal, a Fogorvostudományi Kar dékánjával	4. oldal
Először adtak át aranydiplomákat önálló kari ünnepség keretében a FOK-on	5. oldal
Jubileumi díszokleveleket adtak át az Általános Orvostudományi Karon	6. oldal
Emlékezés az 1956-os hősiökre	7. oldal
Dr. Hunyady László: a G-fehérjekapcsolt receptorok kutatásának vezéregyéniségei kapták a kémiai Nobel-díjat	8. oldal
Lovaskultúra oktató szakirányú továbbképzés, tanérvnyitó és diplomaátadó a TF-en	10. oldal
Látás Világnapja, Informatio Scientifica – Informatio Medicata	11. oldal
Élet pulzus nélkül – a Semmelweis Egyetemen ültették be az első hazai végleges műszívet	12. oldal
Semmelweis Symposium melléklet	13. oldal
Auch beim fünften Mal eine Premiere	16. oldal
TCN Atlantis zárókonferencia, Semmelweis Fórum tudományos továbbképzés	17. oldal
Dr. Perner Ferenc: meg szeretném mutatni a trükköket a fiataloknak	18. oldal
Nyílt nap az emléorról	19. oldal
Modern oktatáshoz modern szemlélet kell – interjú dr. Tornóci Lászlóval és dr. Molnár Miklóssal	20. oldal
Búcsúznak a Szinapszis hallgatói újság vezetői	21. oldal
Kutatók Éjszakája – több mint négyezer látogató az egyetem programjain	22-23. oldal
A Baráti Kör szezonnyitó programja	24. oldal
Táncos László faliképei a NET aulában	25. oldal
Elhunyt dr. Albrecht Mária	26. oldal

SEMMELWEIS ALUMNI TALÁLKOZÓ

2012. november 17.
Semmelweis Egyetem EOK
1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47.

SEMMELWEIS
ALUMNI

A *Semmelweis Alumni Találkozó*ra a szervezők az egyetem, illetve annak jogelődjeinek volt hallgatóit, különösen a jubiláns évfolyamokban (1952, 1962...) végzeteket várják. A találkozó keretében a gálavacsora, valamint egy az egészségügyiek egészségéről szóló rövid konferencia mellett intézetlátogatások, kulturális programok, csoporttalálkozók, kiállítások is helyet kapnak.

Az alumni tagság regisztrációhoz kötött, jelenleg a közösségnek több mint ötezer tagja van. Csatlakozni, valamint a Semmelweis Alumni aktuális híreiről, tevékenységéről bővebben olvasni a honlapon lehet.

További részletek:

<http://alumni.semmelweis-egyetem.hu>

Vég András Munkácsy-díjas festőművész kiállítása november 9-ig látható a Semmelweis Szalonban. (Előzetes bejelentkezés szükséges).

Semmelweis Kutatói Szalon

Időpont: november 2. 16 óra

Helyszín:

Semmelweis Szalon

Dr. Hangody László

*Az ízületi porcdefektusok
sebészeti ellátásának modern szemlélete*

Rendkívüli halálozás Budapesten 1945-2010

A könyvet bemutatja:

Prof. Józan Péter

A könyvről a szerzők nevében beszél:

Dr. Sótonyi Péter

Dr. Fejérdy Pál: mindig fejlesztés, akkor is, ha olyan kicsi, hogy talán nem is látszik

Családiás karnak tartja a Fogorvostudományi Kart dr. Fejérdy Pál dékán. Olyan helynek, ahol mindenki ismeri a kollégáit és próbálják egymást segíteni. Szerinte ez a pozitív légkör a vezetői stílusának is köszönhető, illetve annak, hogy igyekeznek alkalmakat találni közös programok, összejövetelek szervezésére. Legutóbb az oktatási centrum öt éves születésnapján volt tetten érhető ez a hangulat.

Megkönnyeztem, amikor kitért a taps, miután megjelent a kivetítőn a római harcosi öltözetes képem – idézte fel dr. Fejérdy Pál az ünnepség számára egyik legmeghatóbb pillanatát. Az ünnepségen ugyanis az egyik előadásban római hadvezérként ábrázolta kollégája a dékánt, utalva arra, hogyan vezényelte le a különböző tanszékek és klinikák egy helyre költözését öt évvel ezelőtt. A költözéssel – mint mondta – sok minden megváltozott, hiszen előtte a szétdaraboltság miatt nem volt igazi együttműködési lehetőség a különböző szakterületek között. A költözés előtti és az azt követő első év azzal telt, hogy megtaláljuk a legoptimálisabb rendszert a páciensek számára. Akkor létrehoztunk egy struktúrát, egy beteg utat, de eltelt néhány év és be kellett látni, hogy nem működik teljesen jól, vagy legalábbis nem olyan jól ahogyan működhetne – fogalmazott.

Újragondolták a kar struktúráját és optimalizálták azt, amit az épületen belül meg tudtak oldani. Szavai szerint az átszervezés egyben centralizálást is jelentett, mert létrejött a Diagnosztikai, valamint a Propedeutikai tanszék. Előbbivel kapcsolatban kiemelte: emberileg és szakmailag is rendkívül fontos a beteg első talál-

kozása a Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrumával, az Orális Diagnosztikai Tanszék szerepe ebben pedig óriási.

Dr. Fejérdy Pál kitért arra: régen dédelgetett terve volt a Propedeutikai Tanszék létrehozása, számtalan olyan tevékenység van ugyanis a fogorvosi rutinban, ami didaktikailag független a páciens problémájától, ezért felesleges minden tanszéken külön oktatni.

A Fogorvostudományi Karra első helyen általában kétszer-háromszor többen jelentkeznek, mint az ország többi fogorvosi karára és a ponthatár is évek óta itt a legmagasabb. Idén a Semmelweis Egyetem hat kara közül a FOK-ra volt a legnehezebb bejutni. Mindnyájunkat jó érzéssel tölt el, és a minőség iránti elkötelezettségünket fokozza, ha ennyire magas a ponthatár, mint az idei tanévben. Ez egy fokmérő, ami azt mutatja: nem az a jó irány, ha engedünk a színvonalból és ezzel próbálunk hallgatókat idecsalogatni, hanem az, ha emeljük a mércét – szögezte le.

A dékán felhívta a figyelmet arra, hogy a hallgatóknak olyan nyira nincs problémájuk az elhelyezkedéssel, hogy még meg sem szárad a tinta a diplomájukon, már kapkodnak utánuk itthon és külföldön egyaránt. Ez a képzés struktúrájából és minőségéből is adódik. Előbbi alatt azt értem, hogy nagyon erős a gyakorlati képzés. A mi klinikáinkon nem az orvosok gyógyítanak, hanem a hallgatók, orvosi felügyelettel – hangsúlyozta az egyetemi tanár, hozzátéve: nemrég Japánban jártak és megdöbbenve tapasztalták, hogy a hallgatók először megkapják a doktori diplomájukat – addig gyakorlatilag csak nézelődnek – és csak utána jön számukra a gyakorlat.

Dr. Fejérdy Pál szólt arról is, hogy folyamatosan karbantartják a curriculumot, mert az ismeretanyag rendkívül gyorsan elavul. A fogorvoslás nagyon technológia- és anyagfüggő, a betegek érdekében folyamatosan frissíteni kell az ismereteket. Ennek megfelelően van olyan új tananyag, mellyel az idei tanévben találkozhatnak először a hallgatók. Az újdonságok bevezetését gondos tervezési munka előzi meg. Példaként a propedeutika tantárgyat említette, amely korábban nem foglalkozott részleteken az implantológiával, de mivel a fogászat eltolódott ebbe az irányba, a preklínikumban is nagyobb hangsúlyt kap.

Hitvallásom mindig is a *fejlesztés volt, még akkor is, ha olyan kicsi, hogy nem látszik* – válaszolta a FOK terveivel kapcsolatos kérdésre a dékán. Mondta, vannak a kar előtt perspektívák, például a Központi Stomatológiai Intézet várható integrálása, de erről részleteket egyelőre nem árult el.

T-Sz. Sz.

A szokásostól eltérő módon kezdődött a SE Fogorvostudományi Kar szeptemberi Kari Tanács ülése. Váratlanul megjelent az ülés kezdetekor dr. **Szél Ágoston** rektor, és dr. **Hermann Péter**, a Fogpótlástani Klinika igazgatója napirend előtt lehetőséget kért egy felterjesztés bejelentéséhez. A klinika egy munkatársát szerette volna egyetemi kizárásra javasolni, aki nemcsak a kar, hanem az egész magyar fogorvos társadalom meghatározó személyisége, és aki a leghosszabb időt töltötte a FOK életében magas vezetői beosztásban: hat évig volt dékán-helyettes, hat évig dékán, hat évig rektor-helyettes és jelenleg három éves újabb dékáni ciklusát tölti.

Mivel a Semmelweis Egyetem szabályzata csak dékánnak és rektornak teszi lehetővé, hogy ilyen előterjesztéssel éljen, így a Fogpótlástani Klinika megkérte a rektort, hogy vegye át a javaslatot és a klinika nevében terjessze a szenátus elé dr. **Fejérdy Pál** dékánt *Pro Universitate* kizárásra. Dr. Szél Ágoston átvette a klinika írásos kérését, majd méltatta a dékán munkásságát. Örömeinek adott hangot, hogy a jelölés mögé állhat és támogatásáról biztosította a Fogpótlástani Klinika közösségét.

Először adtak át aranydiplomákat önálló kari ünnepség keretében a FOK-on

Első alkalommal adtak át aranydiplomákat önálló kari ünnepség keretében a SE Fogorvostudományi Karon. Az ünnepi szenátusi ülésen 38 egykori fogorvos hallgatót köszöntöttek.

Dr. **Gál János** klinikai rektorhelyettes az ünnepségen úgy fogalmazott: nemcsak azokat tekintik mestereiknek, akik az egyetem falain belül professzor emeritusként, nyugdíjasként oktatnak, hanem azokat is, akik az elmúlt ötven évben a végváron teljesítettek szolgálatot. Nagyon nagy tisztelettel köszöntjük Önöket, és a tiszteletünk nemcsak a Semmelweis Egyetemhez való kötődésük miatt van, hanem az elmúlt 50 évben mutatott példamutató magatartásukért, életükért, amit az összes magyar fogorvosnak példaként állítottak – mondta a jubilánsoknak a rektorhelyettes.

Dr. **Fejérdy Pál**, a SE Fogorvostudományi Kar dékánja arról beszélt, hogy az ünnepetek fontos szerepet játszottak a jelenünket létrehozó múlt formálásában és építésében. Mint mondta, az ünnepi ülést azért szervezték, hogy kifejezzék elismerésüket és köszönetüket azoknak, akik sok évtizedes odaadó oktató-, gyógyító-, kutatómunkájukkal öregbítették az egyetem jó hírét itthon, illetve a nagyvilágban, átadva hivatásuk nagyszerűségét gyermekeiknek, unokáiknak. Megköszönte nekik azt a munkát is, amit a magyar lakosság fogászati egészségi állapotának javításáért tettek és tesznek mai napig.

Szavai szerint az 1962-ben végzetek lezárt határok között, a gondolatokat is cenzúrázni akaró rendszerben kezdték gyakorolni a fogorvosi hivatásukat, példát mutattak az empátiára, a tudomány tiszteletére, a hivatás szeretetére. Akkoriban – a háború után – nemcsak szakmai tudásra, hanem nagy munkabírársra is szükség volt. Az elmúlt 50 év a fogászatban nagyon izgalmas volt, szinte minden megváltozott, csak egy nem: mindenkit a beteg üdve, a páciensek gyógyítása érdekel – tette hozzá.

Pál apostol egyik levelére utalva zárta beszédét: a jó harcot megharcolták, a pályát végigfutották, a hitet megtartották. Kívánom, hogy ki-kí hite szerint részesüljön az igaz élet koronájából – hangsúlyozta.

A jubilánsok nevében **Fábián Tibor** emeritus professzor, a Fogpótlástani Klinika volt igazgatója beszélt, aki azt mondta, életük egyik legszebb és egyben legnehezebb időszaka volt az egyetem. Az az öt év – fogalmazott – olyan baráti társasággá kovácsolta őket, hogy kapcsolatuk egymással azután is megmaradt, hogy szétszóródtak az országban és a világban. Az aranydiploma átvétele nemcsak a visszaemlékezés ideje, hanem ami talán még fontosabb, a köszönetnyilvánítás. Köszönet az Alma Maternek és elsősorban azoknak az oktatók-

Dr. Fábán Tibor

nak, akik az öt év alatt jól képzett fogorvosokká neveltek bennünket – fűzte hozzá, majd a professzor megemlékezett a már elhunyt oktatókról és egykori évfolyamtársakról.

Jubileumi díszokleveleket adtak át

Jubileumi díszokleveleket adtak át a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán 70, 65, 60 és 50 éve végzett egykori hallgatónak a Nagyvárad téri Elméleti Tömb Dísztermében.

Dr. de Châtel Rudolf

Az ünnepséget dr. **Hunyady László** általános rektorhelyettes nyitotta meg, majd dr. **Szócska Miklós** tartott ünnepi beszédet. Az egészségügyi államtitkár úgy fogalmazott: köszönetet jött mondani a jubilánsoknak azért a hivatással töltött életért, amit a betegekre és hozzátartozóikra áldoztak. Ez szimbolikus köszönetmondás az ország nevében – hangsúlyozta. Külön köszönetet mondott egyebek mellett dr. **de Châtel Rudolf**nak, aki – amikor ő diákvezető volt – dékánhelyettesként a háttérben segítette őket és felvállalta azt a kockázatot, hogy *a demokrácia irányába segíti ellökni az egyetemet*. Az államtitkár beszélt arról is, hogy két éve az édesapja, tavaly az édesanyja, idén pedig az anyósa vett át jubileumi díszoklevelet.

Dr. **Karádi István**, az ÁOK dékánja embert próbáló küzdelemnek nevezte, hogy a jubilánsok legalább ötven évet, vagyis két emberöltőnyi időt eltöltöttek orvosként. Diktatúrában, majd a piaci viszonyok között, európai igények mellett az etiópiait alig meghaladó – bár idén végre ténylegesen javuló – fizetés mel-

lett – tette hozzá. Véleménye szerint az orvosi szakma társadalmi megítélése lesüllyedt, napjainkban is a betegek megbecsülése nyújt gyógyírt számukra a hányattatások közepette.

A dékán kiemelte: aki legalább ötven évet a betegeknek, a gyógyításnak áldoz, megérdemli az elismerést, a köszönetet a néptől. Kitért arra, a nehézségek ellenére úgy gondolja, hogy az eredményes gyógyítás, a segítségnyújtás közvetlen élménye felemelő érzés, a siker és katarzisz legközvetlenebb megélése. Szavai szerint a modern orvostudomány csodái mellett a beteg számára emberi pluszt, gyógyításba vetett hitet csak a jó orvos adhat, a személyhez kötött bizalmat nem lehet számítógépekkel kiváltani.

Dr. Karádi István a gyógyítás mellett a tanítás, a tudás átadását is rendkívül fontosnak tartja. A magyar orvosképzés jelenlegi nemzetközi sikerességét, elismertségét a külföldi hallgatók oktatása, illetve a Semmelweis Egyetemen végzett több mint hatvan ország idegen nyelvű diákjainak szakmai sikerei vívták ki számunkra. Ennek a sikernek az oktatóink, tanítómestereink is részei – jelentette ki.

Köszönetet mondott a külhonba szakadt orvosoknak is, akik magas pozícióba kerülve befogadták intézeteikbe a fiatal magyar orvosokat és megadták az első lehetőséget a sikeres szakmai vagy tudományos út folytatásához.

Mind a betegek évtizedes gyógyítása, mind a tudás és tapasza-

Dr. **Constantinovits Milán János** és felesége – akik 61 éve házasok - együtt vehették át gyémánt-, illetve vas díszoklevelüket. Véletlenül alakult így, hogy ennyi év különbséggel mégis együtt tudtuk átvenni jubileumi diplomáinkat. Nagyon boldogok vagyunk, hogy ezt együtt megértük! – mondta lapunknak dr. **Constantinovits Milánné** dr. **Kormos Katalin**. Úgy emlékszik, az egyetemen nagyon szép éveket töltött, ami örök emlék marad.

Elmesélte, hogy bár mind a ketten ugyanott végeztek, nem az egyetemen, hanem a mentőszolgálatnál találkoztak. A doktornő évfolyama volt az első, ahonnan a medikák bekerülhettek a mentőkhöz. Megismerkedésünk egy érdekes momentum, hogy éppen a későbbi férje volt az, aki nyilvánosan is felszólalt az ellen, hogy nők is lehessenek mentősök.

lat átadása a hazaszeretet megnyilvánulása is egyben – mondta a dékán, aki majd azzal zárta beszédét, hogy orvosi hivatás örök szolgálat, amely az életük végéig tart.

Dr. **Csollány Károly** 93 éves vas díszokleveles jubiláns orvos az ünnepségen egyebek mellett arról beszélt, hogy nyolc gyermekes család sarjaként úgy lett orvos, hogy soha nem gondolta volna, hogy erre lehetősége lesz. Ennek alátámasztásként elmesélte az élettörténetét.

Dr. de Châtel Rudolf a jubiláns orvosok nevében megköszönte az egyetem vezetésének és a dékáni hivatalnak, hogy az ünnepséggel, illetve a díszoklevéllel megerősítették, hogy az Alma Mater számon tartja őket. Az egyetemi időszakot felidézve elmondta, hogy az anatómia és a kémia magolásából rántotta ki őket az 1956-os forradalom. Talán mindannyian ott voltunk a felvonuláson, sokan a rádiónál is, utána a klinikák, kórházak műtőiben, mentőkocsikban, vagy a halottak temetésénél. Csodálatos napok voltak ezek, a szabadság mámorát nem tudta elnyomni a szomo-

rúság, amit a szovjet tankok gyilkos pusztítása okozott – emlékezett vissza a professzor. Beszélt a forradalom után évekről is, amikor a félelem és a terror légkörében tették le a legnehezebb vizsgáikat. Ezt csak a tanárok megértése, elnéző szeretete, támogatása tette könnyebbé.

Dr. de Châtel Rudolf úgy véli, meg kell tenni mindent azért, hogy az Alma Mater szellemét kisugározzák a környezetükre. A gondolatnak és az erkölcsi példamutatásnak ereje van. Nem kell mást tennünk, mint amire felesküdtünk, és ha továbbra is ebben a szellemen élünk, tevékenykedünk, akkor tényleg megérdemeltük ezeket a díszokleveleket – fogalmazott.

Az ünnepségen megemlékeztek dr. **Lehőcz Veronikáról**, aki idén elhunyt, ezért már nem vehette át a gyémántdiplomáját. A doktornő 1956-ban a mentőszolgálatnál dolgozott és egy, a mentőre leadott gránátlövés miatt súlyos gerincsérülést szenvedett, életét ezután tolókkocsiban élte le.

T-Sz.Sz.

Emlékezés az 1956-os hősökre

Szabadságvágyat, hazaszeretetet, nemzeti összetartozást és hősiességet, másrészt orvoscént betegellátást, valamint a rászorulóknak megsegítését jelenti 1956, amelyhez hozzá kell, hogy járuljon az erkölcsi és szakmai tartásunk, az együttgondolkodás, az együttérzés, valamint a szolidaritás – összegezte dr. Gál János klinikai rektorhelyettes a forradalom üzenetét a TF udvarán rendezett egyetemi megemlékezésen.

Dr. Gál János emlékeztetett arra, hogy a forradalom idején a Semmelweis Egyetem leginkább a sürgősségi ellátásából vette ki a részét, az orvosok és az orvostanhallgatók szinte megszakítás nélkül szolgálatban voltak, gyakorolták a hivatásukat, a legnagyobb embertelenségben is emberek tudtak maradni. Külön kiemelte dr. **Lehőcz Veronikát**, akit mentőorvosként lőttek meg, és ezért élete hátralévő részét tolószékekben töltötte. Megemlékezett azokról is, akik életük árán mentettek sebesülteket. Közük **Rónafalvi Ödön** mentő-orvossegéd és **Kecskés Sándor** mentőápoló, akik a MÁV kórházba akartak sebesülteket szállítani, de a járművük tűzharcba került, és meghaltak.

Kitért arra: dr. **Orovecz Béla**, az Országos Mentőszolgálat akkori főigazgatója 1954-ben hozta létre a rohamkocsi-szolgálatot, és a forradalom idején a légoltalmi pincerendszerben beindította a pincer-kórházat. Dr. **Felkai Tamás** érdemeit is kiemelte, aki bevezette a helyszíni reanimációt, a helyszíni anesztéziát és a véna-biztosítást.

A rektorhelyettes **Hegedűs István** szobra mellett állva felidézte a válogatott öttusázó, edző élettörténetét, aki 32 évesen, 1956. október 24-én az utcán kapott halálos lövést, amikor az uszodába indult, hogy edzést tartson a tanítványainak. Az '56-os hősök példamutatása, erkölcsi tartása mutasson példát számunkra is a mindennapokban – zárta beszédét dr. Gál János. A Magyar Öttusa Szövetség nevében **Pécsi Gábor**, korábbi főtitkár emlékezett Hegedűs Istvánra, *Fityulára*, aki kötelességét teljesítette a forradalom idején is, hiszen tanárként teljesen természetesnek vette, hogy a harcok ellenére mennie kell az uszodába.

Hangsúlyozta: Hegedűs István példakép, és a mai napig a példaképekre alapozzák az öttusázók nevelését.

A megemlékezésen részt vett Hegedűs István lánya, **Hegedűs Andrea** is. A koszorúzás után a Testnevelési és Sporttudomány Kar munkatársai által szervezett kulturális programmal zárult a megemlékezés.

Az 1956-os megemlékezés az idei évtől minden alkalommal más egyetemi helyszínen kerül megrendezésre.

T-Sz.Sz.

Dr. Hunyady László: a G-fehérjekapcsolt receptorok kutatásának vezéregyéniségei kapták a kémiai Nobel-díjat

A 2012-es kémiai Nobel-díjat **Robert J. Lefkowitz** (Duke Egyetem) és **Brian K. Kobilka** (Stanford Egyetem) kapták, az úgynevezett G-fehérjéhez kapcsolt receptorokkal kapcsolatos kutatásaikért. Ezek a sejtmembránban lévő receptorokon fontos szerepet játszanak a sejtek működésének szabályozásában és a külvilág ingereinek észlelésében is.

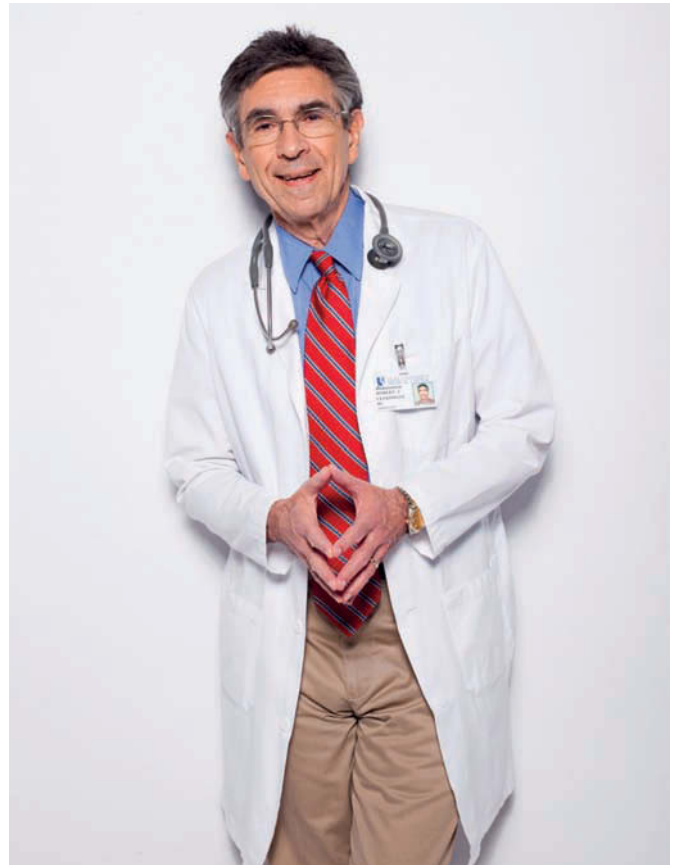
Dr. Hunyady László

Lefkowitz professzor az elmúlt öt évtizedes pályafutása során a receptorok működésével foglalkozott, és ezek megismerése során szinte valamennyi mérföldkőnek számító felfedezésben jelentős szerepe volt – mondta dr. **Hunyady László** rektorhelyettes, az Élettani Intézet igazgatója, aki 2003-ban közös cikket publikált Robert J. Lefkowitz-al. Az első mérföldkő az volt, mikor a nyolcvanas években felfedezték, hogy ezek a receptorok GTP-kötő fehérjék

közvetítésével hatnak. E felismerésért **Albert Gilman** és **Martin Rodbell** 1994-ben nyerte el a Nobel-díjat. Fontos lépés, hogy a nyolcvanas évek második felében sikerült az első ilyen receptorokat klónozni és pontos aminosav-sorrendjüket meghatározni. Brian K. Kobilka ebben az időben Lefkowitz professzor munkacsoportjában dolgozott, és munkájuknak úttörő szerepe volt ebben a munkában.

A receptorok szekvenciájának megfejtése kapcsán derült fény arra, hogy a fénylátásért felelős fehérje, a rodopszin, igen közeli rokona a G-fehérjéhez kapcsolt receptoroknak, köztük az adrenalin, illetve noradrenalin hatását közvetítő adrenerg receptoroknak. A receptorok azonosítása során kiderült, hogy a G-fehérjéhez kapcsolt receptorok nagy családjába sok száz receptor tartozik, melyek számos hormon, neurotranszmitter és egyéb mediátor hatás mellett fontos szerepet játszanak a szenzoros működésekben, és e molekulák közvetítenek számos szenzoros folyamatot (pl. a már említett látás mellett kulcsszerepet játszanak a szagigerek és egyes ízek érzékelésében).

Lefkowitz professzor munkacsoportja a fentiek mellett több évtizeden át alapvetően fontos eredményeket ért el a G-fehérjéhez kapcsolt receptorok jelátviteli folyamatainak és szabályozásának megismerésében. Az elmúlt 5 évben Brian Kobilka munkássága hozott nagy áttörést, akinek innovatív megközelítéssel sikerült megfejtenie több receptor kristályszerkezetét és bravúros megközelítéssel sikerült képet alkotnia egy aktivált receptorról is. E kutatásoknak azért van különösen nagy jelentősége, mert ezeken a receptorokon keresztül történik a sejtek szabályozása, ahhoz, hogy egy szervezet összehangoltan működjön, válaszoljon a különböző ingerekre, elengedhetetlenek ezek a receptorok – hangsúlyozta dr. Hunyady László. Ha a sejtműködést meg

Dr. Robert J. Lefkowitz

akarjuk változtatni, akkor ezt megtehetjük a receptorok működésének serkentésével vagy gátlásával. Ma a Parkinson-kórtól a magasvérnyomáson át a szív működés szabályozásáig számos betegség terápiájában használt szerek ezeknek a receptoroknak a működésére hatnak.

Dr. Hunyady László elmondta: a Lefkowitz professzorral írt közös publikációban arra találtak meggyőző bizonyítékot, hogy ezek a receptorok, melyeket korábban úgy könyveltek el, hogy csak a G-fehérjéken keresztül hatnak, elindíthatnak olyan jelpályákat is, amelyekben a G-fehérjék helyett az arrestin nevű fehérjéknek van szerepük. Ennek a gyógyszerfejlesztések szempontjából lehet jelentősége. Az, hogy a receptor több egymástól független jelpályát aktivál, megteremti annak a lehetőségét, hogy ezeket szelektíven gátoljuk vagy aktiváljuk. Ez pedig előnyös lehet, ha az egyik jelpálya a terápiás hatásért, a másik pedig egy mellékhatásért felelős.

Dobozi Pálma

Pro Universitate díjat vehetett át dr. Renzo Hirayama

Pro Universitate díjat vehetett át dr. **Szél Ágoston** rektortól dr. **Renzo Hirayama** japán sebész professzor.

A rektor a kitüntetés átadása alkalmából tartott ünnepségen egyebek mellett arról beszélt, hogy tíz éve kezdődött a Semmelweis Egyetem és a Saitama Medical University közti csereprogram, majd méltatta a professzor ez ügyben kifejtett tevékenységét.

A Semmelweis Egyetem Pro Universitate díjat azoknak adományoz, akik több éves kimagasló tevékenységükkel hozzájárultak az egyetem célkitűzéseinek magas szintű megvalósításához.

Az ünnepségen **Birtalan Ede** és **Hidi László** átvette az oklevelet, ami igazolja, hogy részt vettek a Saitama Egyetem nyári gyakorlatán. A rendezvény zárásaként köszöntötték dr. Renzo Hirayama professzort a 75. születésnapja alkalmából.

T-Sz.Sz.

Amerikai ösztöndíj dr. Győrffy Baláznak

Dr. **Győrffy Balázs**, a Magyar Tudományos Akadémia és a Semmelweis Egyetem közös kutatócsoportjának vezetője vehette át a Nancy G. Brinker Nagyköveti Ösztöndíjat a *Konferencia a női egészségről – az emlő egészségéről 2012* című országos mellrákellenes konferencián Budapesten. A rendezvényen **Eleni Tsakopoulos Kounalakis** amerikai nagykövet adta át az ösztöndíjat, amelyet **Nancy G. Brinker**, a korábbi amerikai nagykövet által létrehozott nemzetközi emlőrákellenes alapítvány hirdetett meg, immár harmadik alkalommal.

Győrffy Balázs kutatási területe a személyre szabott emlőrákkezelés. Az ösztöndíj lehetőséget teremt arra, hogy részt vegyen az idei San Antonio-i Emlőrák Szimpóziumon, naprakész információkat szerezhesen az emlőrák kutatásról és a betegséggel kapcsolatos legújabb gyógymódokról.

T-Sz.Sz.

Hetvennégy, a köztársasági elnök által újonnan kinevezett egyetemi tanár vette át a kinevezéséről szóló okiratot Balog Zoltán emberierőforrás-minisztertől a Szépművészeti Múzeumban.

A Semmelweis Egyetemen tízen kaptak egyetemi tanári kinevezést: dr. **Bánhidny Ferenc**, dr. **Farkas Henriett**, dr. **Kóbori László**, dr. **Marschalkó Márta**, dr. **Nyirády Péter**, dr. **Prohászka Zoltán**, dr. **Smeller László**, dr. **Szöke György**, dr. **Vásárhelyi Barna** és dr. **Windisch Péter**. Az eseményen részt vett több egyetem rektora, köztük dr. **Szél Ágoston** is.

Batthyány Ádám és családja ellátogatott az EOK-ba

Batthyány Ádám és családja ellátogatott a SE Elméleti Orvostudományi Tömbjébe, hogy megnézzék az aulában idén június végén elhelyezett Dr. Batthyány-Strattmann László domborművet.

Batthyány Ádámot felesége és két legfiatalabb gyermeke kísérte el. Dr. **Batthyány-Strattmann László** unokáját többek közt dr. **Gál János** klinikai rektorhelyettes, dr. **Tulassay Tivadar** volt rektor és dr. **Kellermayer Miklós** korábbi tudományos rektorhelyettes kalauzolta, utóbbi mondott köszöntőt a júniusi avatáson. A találkozón részt vett **Oláh Arré Éva** Milánóban élő szobrász is, aki a domborművet készítette.

Batthyány Ádám azt mondta, nagy öröm és kitüntetés a családjuknak, hogy a Semmelweis Egyetemen található annak a márványból készült domborműnek az aranyozott bronz változata, amelyet 2004-ben, egy évvel a *szegények orvosának* boldoggá avatása után helyeztek el és áldottak meg a vatikáni Magyarok Nagyszónya Kápolnában. Ideálisnak tartja a dombormű helyszínét is.

Dr. **Fazekas Margit**, a Keresztény Egészségügyiek Dr. Batthyány-Strattmann Egyesületének azóta elhunyt elnöke 2010-ben kereste meg Oláh Arré Évát a dombormű elhelyezésének gondolatával. A bronzöntés és a dombormű állítás költségeit a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Alapítvány vállalta. A mű pedig Oláh Arré Éva felajánlásával készülhetett el.

T-Sz.Sz.

Lovaskultúra oktató szakirányú továbbképzés, tanévnyitó és diplomaátadó a TF-en

Fotó: attelkovacs.com

Kilencen végeztek idén a SE Testnevelési és Sporttudományi Kar lovaskultúra szakirányú továbbképzési szakán, köztük lovas kaszkadőr, operaénekes és díjugrató versenyző is. A tanévnyitó és egyben diplomaosztó ünnepségen dr. **Radák Zsolt** emlékeztetett arra is, hogy a lovaskultúra oktatás története a TF-en éppen 10 éves.

A kar megbízott dékánja Selye János orvos-vegyész szavait idézte, aki amikor feltették neki a kérdést, hogy mi az élet értelme, azt

válaszolta: az, hogy megszerezzük mások megbecsülését és szeretetét. Véleménye szerint ezt úgy lehet elérni, hogy nagyon jók vagyunk abban, amit csinálunk.

Az idén végzett hallgatókat a szakcsoport vezetője, dr. **Faludi Judit** eskette fel arra, hogy választott hivatásukat minden szempontból méltó módon töltsék be, majd dr. Radák Zsolt lovaskultúra oktatókká avatta őket.

T-Sz.Sz.

Állami elismerések az olimpián eredményes sportolóknak és felkészítőiknek

Állami kitüntetések, elismerő okleveleket kaptak a londoni olimpián, illetve paralimpián részt vett eredményes sportolók és felkészítőik.

A parlamentben megrendezett ünnepségen **Orbán Viktor** miniszterelnök, **Áder János** köztársasági elnök és **Kövér László**, az Országgyűlés elnöke együtt adta át a londoni érmeseknek és a sikereikben részes szakembereknek a kitüntetések, köztük a Semmelweis Egyetem volt és jelenlegi hallgatóinak.

Dombi Rudolf a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét (polgári tagozat) vehette át, a női kajaknégyesből **Kovács Katalin** a Magyar Érdemrend Középkeresztje a Csillaggal (polgári tagozat) elismerésben részesült.

Az olimpián, illetve a paralimpián negyedik, ötödik, és hatodik helyezett (nem érmes) sportolóknak, illetve a pontszerző helyezést elérő versenyzők felkészítésében résztvevő sportszakembereknek és sportvezetőknek **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere, **Czene Attila**, a tárca sportpolitikáért felelős államtitkára és **Szekeres Pál**, sportért felelős helyettes államtitkár adott át állami kitüntetések, valamint miniszteri elismerő okleveleket a Szépművészeti Múzeumban.

A Magyar Arany Érdemkereszt (polgári tagozat) kitüntetését

Fotó: kormány.hu

vehetett át dr. **Lénárt Ágota**, a Pszichológia Tanszék vezetője és dr. **Sós Csaba** docens, paralimpiai úszókapitány. Magyar Bronz Érdemkereszt (polgári tagozat) elismerést kapott **Csonka Zsófia** sportlövő.

T-Sz.Sz.

Látás Világnapja: a megelőzés több ezer ember látását mentheti meg

A prevenció fontosságáról beszélt dr. Szél Ágoston rektor és dr. Szócska Miklós egészségügyi államtitkár a Látás Világnapja alkalmából a Semmelweis Egyetemen tartott rendezvényen.

Az államtitkár emlékeztetett arra, hogy világszerte 39 millió vak ember él és további 245 millió gyengén látó. Magyarországon évente több mint haterrel nő a vak emberek száma, akiknek a 70-80 százaléka szűrővel megmenthető lenne – közölte. Véleménye szerint az embereknek jobban oda kellene figyelniük egymásra és családtagjaikra, például az idős emberek látását évente ellenőriztetni kellene. Felhívta a figyelmet arra, hogy az állami finanszírozás idején átalakításának eredményeként a szemfenéki meszesedésben szenvedő betegcsoportból két és félszer több jut ellátáshoz, mint korábban.

Dr. Szél Ágoston hangsúlyozta: a Semmelweis Egyetem kiemelten fontosnak tartja a prevenciót, de sajnos – ahogyan ez más betegségeknél is megfigyelhető – a látásproblémákkal sem fordul időben orvoshoz az emberek jelentős része. A sajtótájékoztatón beszámolt arról, hogy a megelőzés fontosságára az egyetem hallgatóinak figyelmét is felhívják, hiszen önálló tantárgyként beépült a képzésbe a prevenció. A Semmelweis Egyetemen 2012 a prevenció éve, ennek jegyében több rendezvényt is tart az intézmény.

Dr. **Németh János**, a Szemészeti klinika vezetője, a Magyar Szemorvostársaság elnöke a sajtótájékoztatón elmondta: a felmérések szerint a vakság elsősorban az egyre idősödő társadalom problémája, hiszen a makula degeneráció jellemzően ennek a generációnak a betegsége. Ezen kívül a nem megfelelő megelőzés miatt a cukorbetegség, a rövidlátás szövődményeként, illetve, zöldhályog miatt következik be. Álláspontja szerint a megelőzésben az egyik legfontosabb üzenet az, hogy a dohányzás vakságot okoz, mert ez komoly visszatartó tényező lehet. A szemészeti

Fotó: D. Kiss Balázs

szakma ezért azt javasolja, hogy Magyarországon is kerüljön rá a cigarettás dobozokra ez az információ – tette hozzá.

A tájékoztatón az államtitkár bejelentette azt is, hogy reklámkampányt indítanak a szemvizsgálatok népszerűsítéséért. A hirdetésekben ismert színművészek hívják fel a lakosság figyelmét az évenkénti szűrővizsgálatok fontosságára. A világnap alkalmából a Szemészeti Klinika és a Magyar Szemorvostársaság ünnepi ülést tartott.

T-Sz.Sz.

Innováció és kutatás-fejlesztés: Informatio Scientifica – Informatio Medicata kilencedszer

Kilencedik alkalommal rendezték meg az Informatio Scientifica – Informatio Medicata konferenciát az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma, a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára és a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége (MOKSZ) szervezésében.

A nyitó plenáris ülésen dr. **Szél Ágoston**, a Semmelweis Egyetem rektora a könyvtár és a könyvtárosok szerepének változására hívta fel a figyelmet. Mint visszaemlékezett, kezdő oktatóként, a nyolcvanas években, a lapok, folyóiratok olvasása végett járt a könyvtárba. Ahogy a könyvtáros behozta a friss lapokat, lecsaptak rájuk az érdeklődők. Én magam órákat töltöttem azzal, hogy a kutatómunkámhoz szükséges információkat kartonlapokra jegyzeteljem – mondta a rektor. Az információ ma már egészen más formában kerül elénk, nem a papíralapú folyóiratok és a könyvek jelentik a fő forrást, hanem az elektronikus hozzáférhető dokumentumok. A könyvtáros pedig, aki harminc éve elsősorban kiszolgáló szerepet töltött be a kutatók életében, ma már az információ prezentálásában is segít – fogalmazott dr. Szél Ágoston. Az idei konferencia kiemelt témája az innováció és a kutatás-fej-

lesztés. Dr. **Vasas Lívia**, a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárának főigazgatója, a MOKSZ elnöke a rendezvény programfűzetében olvasható köszöntőjében ezt azzal indokolta, hogy az innovatív gondolkodásmód és az ebből fakadó intézkedések, fejlesztések intézményi szinten különösen fontosak; ez az egyetlen biztos mód kitörni és kiemelkedni a stagnáló vagy nehéz gazdasági helyzetből.

Nap, mint nap új kutatási eredményekkel találjuk szemben magunkat: az orvostudomány egyike a legdinamikusabban fejlődő és változó tudományos területeknek. Ezen kutatások hatékonyságának elősegítéséhez elengedhetetlen az információk naprakész ismerete és az ezekhez való hozzáférés. Ebben pedig az orvosi könyvtáros nyújt segítséget – fejtette ki.

DP

Élet pulzus nélkül – a Semmelweis Egyetemen ültették be az első hazai végleges műszívet

Jól van és hamarosan haza is mehet az a beteg, akinek Magyarországon először ültettek be véglegesen használható műszívet a Semmelweis Egyetem Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikáján. Az 51 éves, súlyos végállapotú szívelégtelenségben szenvedő férfi szívatültetésre várt, de folyamatosan romló állapota miatt orvosai a műszívbeültetés mellett döntöttek, ami akár végleges megoldás is lehet számára.

mulátorokhoz. Az elemeket egy övön lehet hordani, ezáltal a beteg nincs ágyhoz kötve, képes mindennapi teendőit ellátni.

A műszív beültetése hozzávetőlegesen annyiba kerül, mint két szívtranszplantáció, ám ezt követően – szemben az átültetéssel – nem kell folyamatosan gyógyszert szednie a betegnek, így hosszabb távon költséghatékonyabb lehet ez a módszer, amely megoldást jelenthet a donorkrizisra.

Jelenleg az egyik legfontosabb kérdés a szívtranszplantációs várólista feltöltése, de nem vagyunk attól messze, hogy a műszíves kezelés előtérbe kerüljön. 5-10 év múlva elképzelhető, hogy már több műszívbeültetés lehet, mint szívtranszplantáció – mondta dr. Merkely Béla, hozzátéve, hogy Szlovákiában például, már most körülbelül fele annyi műszívbeültetés történik, mint szívtranszplantáció.

Dr. **Szócská Miklós** egészségügyi államtitkár a sajtótájékoztatón közölte: Magyarország elkezdte a tárgyalásokat az Eurotransplanttal

A szeptember 20-án elvégzett műtét két és fél óráig tartott, melynek során egy amerikai gyártmányú, körülbelül fél kilós, 10 centiméteres szerkezetet ültettek be a betegbe – számolt be a részletekről dr. **Merkely Béla**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikájának igazgatója az idei donációs nap alkalmából tartott sajtótájékoztatón.

A műszív tulajdonképpen egy miniatűr pumpa, a motor körülbelül 8000 és 16 000 perces fordulatszámmal képes egy propelleren keresztül folyamatosan továbbítani a vért. Ez egy folyamatos áramlást biztosít, ami azt is jelenti, hogy a betegnek gyakorlatilag nincsen pulzusa – mondta az igazgató. A szerkezet a bőrön keresztül egy vékony, 7 milliméteres kábellel kapcsolódik az akku-

a végleges csatlakozásról. Jelenleg az eddigi tapasztalatok értékelése és a teljes jogú tagságra való felkészülés folyik.

Dr. **Gál János**, a Semmelweis Egyetem rektorhelyettese a sajtótájékoztatón arra hívta fel a figyelmet, hogy a hazai transzplantációk kétharmadát a Semmelweis Egyetemen végzik. Úgy fogalmazott: mindenkinek erkölcsi és szakmai kötelessége támogatni a transzplantációt. Ismert az a mondás, hogy a halottak tanítanak minket. Ezt kiegészítem azzal, hogy a halottak életet is adnak nekünk, s azok az embertársaink is, akik még életükben felajánlják szerveiket élődonoros transzplantációra – fogalmazott.

Dr. **Langer Róbert**, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika igazgatója beszámolt arról, hogy megduplázódott az élődonoros transzplantációk számaránya, Budapesten már az európai átlagot is elértük ebből a szempontból. Az Eurotransplanthoz való részleges csatlakozás eredményeképpen pedig kétszer annyi szívtranszplantáció történt, mint tavaly összesen.

Az Európa Tanács idén Magyarországot kérte fel az Európai Donációs Nap megrendezésére, amelynek keretében egészségügyi mérésekkel, tanácsadással, hasznos és szórakoztató programokkal várták az érdeklődőket a Városligetben.

A Donációs Napon Szent Kozma és Szent Damján-díjat adott át a Transzplantációs Alapítvány dr. **Szabó Zoltán** és dr. **Bodor Elek** professzoroknak, akik 20 évvel ezelőtt a Semmelweis Egyetem Városmajori Klinikáján elindították a magyar szívatültetési programot.

A donációs nap rendezési jogának elnyerése nyomán Magyarországon tartott kétnapos konferenciát az Európa Tanács Transzplantációs Bizottsága, amelynek a Semmelweis Egyetem adott otthont.

Semmelweis Symposium 2012:

Principal Questions of Genomic Medicine: Prediction, Prevention and Personalized Treatment

Semmelweis Symposium is the most prestigious annual scientific event of Semmelweis University. The main topic of the Semmelweis Symposium 2012 is Principal Questions of Genomic Medicine: Prediction, Prevention and Personalized Treatment, reflecting modern scientific trends.

Spectacular advances in the scientific understanding of life processes since World War II have tremendously increased the ability of physicians to diagnose, treat, and prevent disease. Nevertheless, even today there is much about the cause of most common diseases and their prevention or treatment that remains unknown.

Personalized medicine is the translation of this knowledge to patient care by using genetic and genomic information in diagnosis, prognosis and treatment. The goal of the personalized treatment is to provide the right diagnosis and treatment to the right patient at the right time at the right cost. Already, there are abundant examples that personalized medicine is poised to transform health care by offering the possibility of improved health outcomes and the potential to make health care more cost-effective. Personalized medicine is a paradigm shift that paves the way for a superior health care system. Our rapidly expanding knowledge of genetics and molecular biology is creating a stronger platform for us to move ahead into a future in which care is more closely tailored than ever before. New diagnostics for identifying disorders and new therapeutic possibilities are most likely to obtain their benefits in healthcare. The anticipated arrival of the \$1000 Genome will further accelerate changes that have begun.

Today, physicians use sophisticated diagnostics to guide treatment decisions, a trend that we expect will continue. The rise in personalized medicine will lead to efficiencies in the health care system that increase the quality of patient care while saving patients exposure to unnecessary treatments that may not help them.

A questionnaire-based interview conducted by the Personalized Medicine Working Group of the National Genomic Technology Platform of Hungary about perceptions on the concept of personalized medicine of **42 leading Hungarian clinicians, scientists and academicians** resulted in the following data: all of the respondents expressed a view that the pharmacogenomics-based personalized medicine will transcend the current blockbuster method of drug development and therapeutics, 64% had the opinion that the multiplex biomarkers will predict and guide treatment of early chronic disorders, and 59% indicated that personalized medicine will reform Hungarian health care within the next 10 years. Most of the interviewed persons agreed that the recent rapid advances in genomics and molecular biology are beginning to reveal a large number of potential novel genomic biomarkers for disease susceptibility, or differential response to treatment.

The XXI. Annual Semmelweis Symposium will take place on November 9-10, 2012 at Semmelweis University's Basic Medical Science Center in Budapest, Hungary. This year's two-day confer-

ence will once again bring the most current updates of disease prediction, prevention and individualized treatments with distinguished international and national invited speakers.

Semmelweis Symposium 2012 is organized by the Prevention Module of the Research Project Modern Medical Scientific Technologies at Semmelweis University. Our University keeps up with international scientific trends and embraces groundbreaking research in genomics, proteomics, immunomics, cardiology, neurology, neurogenomics and pharmacogenomics. It was thus important for us to bring these new trends to the platform of our prestigious international conference. We aim to open a wide window for the attendees on the field of personalized medicine and have **28 invited leading scientists** representing and demonstrating us the entire spectrum of this topic at the Semmelweis Symposium 2012. The Symposium's poster session will give **58 poster presenters** the possibility to discuss their scientific results. The conference presents an exceptional opportunity to address the integrating of medicine and business in facilitating personalized medicine.

This conference will appeal to researchers, PhD students, clinicians, residents, drug/diagnostics developers, and policy regulators.

On behalf of the Organizing Committee, I would like to cordially invite you to the XXI. Semmelweis Symposium (November 9-10, 2012). I look forward to welcoming you to a very successful congress.

Maria Judit Molnar

Olga Golubnitschaja

Olga Golubnitschaja is the acting secretary-general of the European Association for Predictive, Preventive & Personalised Medicine. She is the European representative at the EDR-Network at the NIH/NCI in Washington D.C., and evaluator of the projects dedicated to personalised medicine at the EU-Commission in Brussels. She is one of the most-cited pioneers in scientific fields of "gene hunting" and "subtractive hybridisation".

Vladimir Brusics

Vladimir Brusics is professor of Immunoinformatics, a special field of bioinformatics. Currently, he is a professor at Boston University and the director of the Bioinformatics and Cancer Vaccine Center at Harvard Medical School (Dana-Farber Cancer Institute). Dr Brusics has pioneered the fields of immunoinformatics and immunomics and is the founding vice-president of the International Immunomics Society. His research interests include biological databases, artificial intelligence, and bioinformatics with applications to immunology, and vaccine research.

Andreas Römpf

Group leader at the Institute of Inorganic and Analytical Chemistry of the Justus Liebig University Giessen. He studied environmental sciences with a focus on environmental chemistry at the University of Bayreuth in Germany and Colorado State University in Fort Collins, Colorado, (Fulbright grant). His doctoral thesis at the Department of Atmospheric Chemistry of the Max-Planck-Institute (MPI) for Chemistry was focused on the analysis of organic compounds in atmospheric aerosol particles by high resolution mass spectrometry.

Peter Langhorne

Peter Langhorne is professor of Stroke Care at the University of Glasgow, UK. He is the coordinating editor of the Cochrane Stroke Group. His research work has focused on the effectiveness of different management strategies for stroke patients, including service delivery and stroke rehabilitation. During the last 15 years, he has been a coordinator and grant holder for randomised clinical trials of occupational therapy, specialist nursing, augmented physiotherapy, and early mobilisation.

Steven Laureys

Clinical professor of neurology, and director of the Coma Science Group, Cyclotron Research Center at the University Hospital of the University of Liège in Belgium. He is a board-certified neurologist and, since 2006, has been the head of clinics at the Neurology Department of the University Hospital in Liège. Professor Laureys leads an active research group focusing on neuroimaging of disturbances of consciousness, such as the unresponsive wakefulness syndrome (previously called vegetative state).

Shane McKie MEng

Shane McKie MEng is a senior researcher at the Neuroscience and Psychiatry Unit (NPU) at the University of Manchester in the UK. His main research interests are utilising functional Magnetic Resonance Imaging (fMRI), effective connectivity and pharmacological-fMRI (pMRI) to investigate pharmacological aspects of psychiatric disorders such as depression and psychosis. He has also worked closely with the University of Manchester's Gastroenterology and Dermatology groups investigating the gut and skin axis, respectively.

Jan A. Staessen

Jan A. Staessen is professor of Medicine at the University of Leuven and head of clinic at the University Hospitals Leuven. He leads the Division of Hypertension and Cardiovascular Rehabilitation, Department of Cardiovascular Diseases, University of Leuven, Belgium. In addition, Dr. Staessen is professor of Genetic Epidemiology at the Department of Epidemiology, Maastricht University in the Netherlands.

Anu Suomalainen Wartiovaara

Anu Suomalainen Wartiovaara is a Sigrid Jusélius Professor of Clinical Molecular Medicine at the University of Helsinki, director of the Research Program of Molecular Neurology, Biomedicum-Helsinki, and a chief physician at the HUSLab, Clinical Chemistry and Molecular Genetics. She has been an elected member of the Finnish Academy of Science and Letters since 2008. Dr. Wartiovaara is a Finnish expert in the field of mitochondrial disorders. Her research group belongs to FinMIT, Finnish Centre of Excellence in Mitochondrial Disease and Aging of the Academy of Finland.

Joachim Weis

Joachim Weis is the professor and director of the Institute of Neuropathology, RWTH Aachen University in Germany. He is currently president of the German Society of Neuropathology and Neuroanatomy (DGNN) and head of the Reference Center for Neuromuscular Diseases of the DGNN. Dr. Weis examines nerve and muscle biopsies referred from numerous institutions from Germany and neighbouring countries. Neuropathology of neuromuscular diseases has been the major focus of Joachim Weis's research for many years.

Vilmos Kertész

Vilmos Kertész is a research chemist in the Organic and Biological Mass Spectrometry Group at Oak Ridge National Laboratory (USA). His areas of scientific interest are electrochemical mimicking of small molecule metabolism and developing new ambient surface sampling mass spectrometric technologies for pharmacokinetic studies. He holds several patents licensed by corporate entities. Dr. Kertész is a public body member of the Hungarian Academy of Sciences and member of several international scientific associations.

Balázs Gulyás

Balázs Gulyás is professor of neuroscience at the Karolinska Institute in Sweden. He is a member of the Hungarian Academy of Sciences (since 1995), the Academia Europaea (where he is also a member of the Council) and the Royal Belgian Academy of Medicine. He is the founding director of the World Science Forum series. Dr. Gulyás's main research interest is functional neuroimaging and cognitive neuroscience. In recent years, he has also been involved in neuropharmacological drug and biomarker research and development.

Károly Mirnics

Károly Mirnics is a James G. Blakemore Chair and vice-chair for Basic Science Research at Department of Psychiatry, Vanderbilt University. He is also director of the Basic Neuroscience Services Core and associate director of the Vanderbilt Kennedy Center. The Mirnics laboratory has a long-time interest in gene expression profiles in schizophrenia, focusing on transcriptome patterns in the dorsolateral prefrontal cortex.

Semmelweis Symposium 2012

President of the Scientific Committee

Mária Judit Molnár

Scientific Committee – Organizers

György Bagdy, Daniel Berezcki, András Falus, Béla Merkely,
Mária Judit Molnár, Pál Soós, Zoltán Takáts

Venue

Semmelweis University Basic Medical Science Center
H-1083 Tűzoltó Street 34-37. Budapest, Hungary

The registration is free for workers and students of Semmelweis University

Postgraduate Training

The Semmelweis Symposium is accredited by the OFTEX and provides **44 credit points** for medical specialists. This symposium has been approved by the School of Doctoral Studies of Semmelweis University and provides **1 credit point** for PhD students.

16.00–17.45 PERSONALIZED CARDIOLOGY THE WAY TO THE OPTIMAL PREVENTION AND THERAPY

- Reduction of salt intake in the general population: recommendations to be taken cum grano salis
Staessen, Jan A. (University of Leuven, Belgium)
- Pilot results of the Budakalasz Epidemiology Study, a prospective Central-European population-based survey
Szelid, Zsolt (Semmelweis University, Budapest, Hungary)
- Heart failure epidemiology in Hungary
Soós, Pál (Semmelweis University, Budapest, Hungary)
- Cardiac-CT in population screening
Maurovich-Horváth, Pál (Semmelweis University, Budapest, Hungary)

17.45–18.45 POSTER VISIT

NOVEMBER 10.

08.30–10.00 NEUROPSYCHOPHARMACOLOGY

- GABA-ergic dysfunction in schizophrenia: from postmortem studies to animal models
Mirnic, Károly (Vanderbilt Kennedy Center, Nashville, USA)
- Monoamine-endocannabinoid interactions in anxiety and depression: relevance to personalized medicine
Bagdy, György (Semmelweis University, Budapest, Hungary)
- Exploring serotonin function in the human brain using pHMRI
Mckie, Shanke (Neuroscience and Psychiatry Unit, University of Manchester, UK)

10.00–10.15 BREAK

10.15–12.15 GENOMIC NEUROLOGY: PREDICTION AND TREATMENT OF NEUROLOGICAL DISORDERS

- The expanding field of the mitochondrial medicine
Wartiovara, Anu (University of Helsinki, Finland)
- Lessons from GWAS in cognitive decline
Kovács, Gábor (Medizinische Universität Wien/ Semmelweis University, Budapest)
- The identification of new therapeutic targets by innovative imaging techniques
Gulyás, Balázs (Karolinska University, Stockholm, Sweden)
- Medical and biological insights from genetic studies of rare inherited neurological disorders
Weis, Joachim (University – Klinikum der RWTH, Aachen, Germany)

12.15–12.35 BREAK

12.35–14.15 PERSONALIZED DECISION MAKING IN THE ERA OF EVIDENCE-BASED NEUROLOGY

- Evidence based medicine and personalized medicine: enemies or brothers-in-arms?
Berezcki, Dániel (Semmelweis University, Budapest, Hungary)
- Systematic reviews in stroke care: have they changed clinical practice?
Langhorne, Peter (University Glasgow, UK)
- Disturbance of consciousness: Personalized diagnosis based on neuroimaging evidences
Laureys, Steven (University Liege, Belgium)

14.15. TEST FOR CREDITS

14.30. CLOSING CEREMONY

General information

English is the official language of the Congress

Website: <http://www.semmelweissymposium2012.hu>

PROGRAM

NOVEMBER 9.

09.00–11.15 OPENING CEREMONY

- Welcome
Szél, Agoston (Rector of the Semmelweis University)
- Semmelweis University facing the new era of medicine: Personalized Healthcare
Molnár, Mária Judit (Chair of the Symposium)
- Predictive diagnostics, targeted preventive measures and personalized treatment: new philosophy in health care.
Golubnitschaja, Olga (General Secretary of the European Personalized Medicine Association)
- Personalized medicine: from theory to the clinical practice
Németh, György (President of the Hungarian Society of Personalized Medicine, Budapest, Hungary)
- The triad of success in personalized medicine: pharmacogenomics, biotechnology and regulatory issues from a Central European perspective
Nagy, László (University of Debrecen, Institute of Personalized Medicine, Debrecen)
- Key dehydrogenases in the mitochondrial generation of reactive oxygen species
Ádám, Veronika (Semmelweis University, Budapest, Hungary)

11.15–11.40 BREAK

11.40–13.00 IMMUNOMICS

- High-throughput Immunomics: data mining of vaccine targets in viral pathogens
Brusic, Vladimir (Harvard Medical School, Boston, USA)
- Genomic investigations in asthma
Szalai, Csaba (Hungarian Academy of Sciences, Semmelweis University, Budapest, Hungary)
- Systems biology approach in tumor genomics and epigenetics
Falus, András (Semmelweis University, Budapest, Hungary)

13.00–13.45 LUNCH BREAK

13.45 – 15.45 METABOLOMICS

- The modern methods of metabolomics and proteomics
Kertész, Vilmos (Oak Ridge National Laboratories, USA)
- Population level newborn screening for inherited metabolic disorders and other genetic risk factors
Szőnyi, László (Semmelweis University, Pediatric Clinics 1 Budapest, Hungary).
- Imaging mass spectrometry in predictive tumor diagnostics
Römpf, Andreas (Justus Liebig University)
- Metabolite-based risk assessment of diabetes mellitus
Szatmári, Ildikó (Semmelweis University, Cell Screen Research Center, Budapest, Hungary)
- Information content of tissue lipidome – potential diagnostic approach in chronic inflammatory diseases
Takáts, Zoltán (Semmelweis University, Cell Screen Research Center, Budapest, Hungary)

15.45–16.00 BREAK

TÁMOP-4.2.1.B-09/1/KMR-2010-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Auch beim fünften Mal eine Premiere

Es kam einem „kleinen Jubiläum“ gleich, als die noch junge Institution des Asklepios Campus Hamburg am 10. September ihren inzwischen fünften Jahrgang begrüßte. Und deren erster Tag stellte zugleich auch eine Premiere dar: Denn die Studentinnen und Studenten begannen ihr Klinisches Studium erstmalig nicht an der Asklepios Medical School, sondern an dem jüngst benannten „Asklepios Campus Hamburg, der Medizinischen Fakultät der Semmelweis Universität“.

Eine Premiere war auch der Ort, an dem die feierliche Eröffnung des neuen Studienjahres stattfand. Denn da der Hörsaal auf dem Asklepios Campus Hamburg nicht genügend Platz für die 64 Studierenden, deren Eltern und Freunde und alle übrigen geladenen Gästen geboten hätte, fand die Zeremonie im Veranstaltungssaal

des nahegelegenen Hotel Crowne Plaza statt. Aus Budapest waren zahlreiche Vertreter der Semmelweis-Universität angereist, allen voran der neue Rektor, Prof. Dr. **Ágoston Szél**. In seiner Eröffnungsrede erinnerte er an die Geschichte und Tradition der Semmelweis Universität und an die dort geltende Maxime des gegenseitigen Respekts von Lehrenden und Lernenden. „Lernt fleißig und dient Eurem Land“, schrieb er dem neuen Jahrgang ins Stammbuch.

Dr. **Jörg Weidenhammer**, Geschäftsführer der Asklepios Medical School, dankte Prof. Szél dafür, dass er bei seiner Amtsübernahme im Sommer Herrn Prof. Dr. **Dirk Müller-Wieland** zum Dekan des Asklepios Campus Hamburg und Herrn Prof. **Bucsky** zu seinem Repräsentanten ernannt und persönlich die Abschlusszeugnisse samt „Europass“, dem Anerkennungsdocument im europäischen Hochschulraum, an den ersten Absolventenjahrgang im Juli in Berlin überreicht habe. Außerdem würdigte Weidenhammer Alt-Rektor Prof. Dr. **Tivadar Tulassay** für das Vertrauen, dass er seinerzeit der Idee „Asklepios Medical School“ entgegengebrachte habe und für dessen Einsatz und Mut, die dafür sorgten, dass die Vision eines Hamburger Campus Wirklichkeit werden konnte. Sein Geist, der die Gründerjahre geprägt hat, werde auch künftig am Campus zu spüren sein.

Dekan Prof. Müller-Wieland hieß den neuen Jahrgang im Namen des gesamten Lehrkörpers herzlich willkommen: „Wir sind jetzt schon stolz auf Sie alle, weil Sie schon so viel in den letzten Jahren gelernt haben“.

Außer Stolz waren Dank und „Committment“ die Stichworte, die **Peter Oberreuter** als Sprecher der Geschäftsführung der Asklepios Kliniken Hamburg dem neuen Jahrgang mitgab: Stolz könnte auch der Asklepios Campus Hamburg über seinen Zulauf sein. Der Dank gehe aber nicht nur an die Neustudenten, sondern auch an die Dozenten und die Stadt Hamburg. Unter Committment verstehe er schließlich den Vorsatz des Konzerns, die Studierenden nach Abschluss des Studiums möglichst zu halten und zu binden.

An die Zeit nach dem Studium denken die Hauptpersonen des Tages noch nicht konkret, sondern erst einmal an das kommende Semester: „Nur schade, dass wir in Szegeged so viele Freunde zurücklassen mussten“, bemerkten **Caroline Steenken** und **Caroline R Emmert** einhellig.

N. Sauter-Wenzler

TCN Atlantis: zárókonferencián értékelték a világon egyedülálló program tapasztalatait

A Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kara (ETK) még 2007-ben pályázott uniós forrásra partnereivel egy világon egyedülálló nemzetközi együttműködés megvalósítására, melynek zárókonferenciáját szeptember végén tartották.

Dr. **Mészáros Judit**, az ETK dékánja a zárókonferencián kiemelte: a fő céluk egy olyan együttműködés kialakítása volt, amelynek eredményeképpen a BSc Ápoló képzésben a hallgatók végzettségét mind az Európai Unióban, mind pedig az Egyesült Államokban elismerik. Így a legtehetségesebbek kettős diplomát szereznek négy éves tanulmányaik alatt – mondta.

A TCN Atlantis projektet egy három intézményből álló konzorcium – az Egyesült Államok-béli Nazareth College of Rochester, a finn Laurea University of Applied Sciences, Tikkurila, és a Semmelweis Egyetem, Egészségtudományi Kar – hozta létre. A programra nagy volt a túljelentkezés, végül 15 magyar hallgató vehetett részt benne, akik közül tízen már lediplomáztak. A program keretében a hallgatóknak lehetőségük volt két szemesztert az Egyesült Államokban, egyet pedig Finnországban végezni.

A konferencia résztvevőit köszöntötte dr. **Szél Ágoston** rektor is. Mint mondta, régen az egyetem a tanárok és a diákok szoros közössége volt, de ma már egy egyetem nem állhat önmagában. A jövő az együttműködésé, a tudás, az ötletek, a «know how» egymással való megosztásáé – fogalmazott a rektor, hozzátéve, hogy a kettős diploma fogalma évtizedekkel ezelőtt még ismeretlen volt talán, ma viszont divatos és modern. A kor kihívásaira válaszolva pedig a Semmelweis Egyetem nem tehet mást, minthogy egyre több és több kapcsolatot teremtsen – tette hozzá a rektor.

A zárókonferencián a program résztvevői, koordinátorai és a vég-

Fotó: D. Kiss Balázs

zett hallgatók osztották meg egymással tapasztalataikat. A projekt az európai EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) és az amerikai FIPSE (Fund for the Improvement of Postsecondary Education) támogatásával valósult meg.

DP

Semmelweis Fórum: tudományos továbbképzés a szülészet-nőgyógyászat kérdéseiről

Hetedik alkalommal rendezték meg az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán a Semmelweis Fórum tudományos és szakmai továbbképző rendezvényt. A korábbi, Baross utcai Szülészeti Esték megújításaként közel két évvel ezelőtt elindított Fórumon a szülészet-nőgyógyászat egy-egy aktuális témakörét tekintik át a szakemberek – hangsúlyozta dr. Rigó János professor, a fórum házigazdája, az I. Sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója.

A szeptemberben megtartott 7. Semmelweis Fórum témája a hisztrektómia, azaz a méheltávolítás volt. A külföldi előadó, dr. **Carla Tomassetti** a leuven-i egyetemről érkezett és a robotsebészeti megoldásokról tartott előadást. Ez Magyarországon még igazi különlegességnek számít, egyelőre ugyanis hazánkban nincs robotkészülék. A szeptemberi fórumon egyebek mellett sorra vették és megvitaták a méheltávolítás korszerű javallatait, alternatíváit, a klasszikus és a laparoszkoós hisztrektómiát, valamint a beavatkozás pszichés vonatkozásait is.

Dr. Rigó János professor kiemelte: a fórumokon általában

120-150 kolléga vesz részt, az érdeklődők 90 százalékban az ország különböző kórházaiból érkeznek. A rendezvény résztvevői az adott témakör legújabb ismereteiről hallhatnak előadást és a fórum ezen kívül elősegíti az együttműködés kialakítását és ápolását a különböző szülészeti-nőgyógyászati osztályok között.

A klinika egyébként a fórumok kapcsán saját hírlevelet készít, melyet az aktuális rendezvény meghívójához csatolnak. A következő fórum témája a terhességkezelés lesz, amely jelentősen megváltozott és fejlődött az elmúlt másfél évtizedben.

Dr. Perner Ferenc: meg szeretném mutatni a trükköket a fiataloknak

„Sokfelé kell menni, hogy összegyűjtögessük a tudás morzsáit” – ezt vallja dr. **Perner Ferenc** professor, a hazai transzplantációs program úttörője, az első sikeres hazai vese- és májátültetés elvégzője, a Transzplantációs és Sebészeti Klinika életre hívója, akit kortársai és tanítványai köszöntöttek 75. születésnapja alkalmából a Semmelweis Szalonban.

Fotó: D. Kiss Balázs

sük el, hogy akkoriban még *káderpolitika* volt érvényben. Hatodévből kijelöltek 52 embert az évfolyamról, akik az egyetemen maradhattak, de utána javaslatot is tettek, hogy milyen területen. Engem az ortopédiára küldtek volna, azt mondták, hogy ha nem vállalom, mehetek vidékre. Ennek ellenére első helyre mégis az I. Sz. Sebészeti Klinikát írtam be, s láss csodát, odakerültem – emlékezett Perner professor.

Alig telik el a szakvizsga után három év, a fiatal orvos már Algériában dolgozik, ami – áttételesen – az első lépések egyike a későbbi sikeres veseátültetés felé vezető úton. A francia-algériai felszabadítási háború végén az ország hatalmas orvoshiánnyal küzdött. A francia orvosok hazamentek, de a legtöbb helyi orvos is távozott, tartva a kezdődő szocializmustól és a szegénységtől. A franciák ugyanakkor rendkívül korszerű kórházrendszert hagytak hátra, volt már például egyszerű használatos tű és fonal, ami akkoriban Magyarországon még nem létezett. Hazatérve sokat tudtam profitálni az ott töltött időszakból, a kezemet is gyakoroltam, s nemcsak számszerűen sok, hanem sokféle műtétet is végeztem francia stílusban, asszisztencia nélkül.

Mikor hazajött, a klinikán már érezhető volt a készülődés az első veseátültetésre, amelyet ugyanakkor jóformán könyvből készültek megtervezni. Ezt a kérdést megoldandó dr. Perner Ferenc elkezdett érsebeszetet tanulni, már kifejezetten az átültetés sikeres elvégzése érdekében, majd az Algériában megszerzett francia nyelvtudásának köszönhetően elnyert egy egyéves franciaországi ösztöndíjat.

1973. szeptember elején jött haza, két hónappal később pedig elvégezte az első sikeres magyarországi veseátültetést. Két hónap alatt végigjártam a műveseállomásokat, minden beteggel beszéltem, hogy találjak olyanokat, akik vállalják a transzplantációt. Az első alkalommal ott voltam a donorszerv kivételénél is a Traumatológiai Intézetben, saját autómmal hoztam a vesét a klinikára, s azzal a korszerű fonallal varrtam be a szervet, amit Franciaországból hoztam magammal – emlékszik vissza a professor az első átültetésre. Azóta csaknem 40 év eltelt, s már a 4000. hasonló beavatkozásnál járunk.

Nehézség volt, hogy az első négy évben csak kevesen vittük az egész veseátültetési programot, emellett Magyarországon nem lehetséges, hogy valaki csak egy ilyen szuperspecialitást végezzen. Tehát a sebészet többi ágát is követni kellett.

Talán ez utóbbinak is köszönhető, hogy az első hazai májátültetést is Perner professor végezte 1995-ben. Azóta több száz ilyen sikeres beavatkozást végeztek.

Bár a 10 éves túlélés mind a máj-, mind a veseátültetés esetében nőtt, a kilöködést gátló szerek mellékhatásait még nem sikerült csökkentenie a tudománynak. A donorhiány is mindenütt probléma, igaz nem egyforma mértékben, a pénzügyi nyilván erre is rányomja a bélyegét – változta a szervátültetés általános helyzetét a professor.

Dr. Perner Ferenc a mai napig műt és oktat a Semmelweis Egyetem Transzplantációs és Sebészeti Klinikáján, amelynek 1994-es megalakításában is nagy szerepe volt. Amikor jövőbeli terveiről kérdezem, úgy fogalmaz:

Nem akkor kell abbahagyni, ha mások azt mondják, hogy már nem úgy megy, hanem ha én magam úgy érzem. Amit nagyon szeretnék, az az, hogy fiataloknak asszisztáljak, s meg tudjam nekik mutatni a trükköket.

DP

Azt, hogy orvos szeretne lenni, már általános iskolás korában tudta. Ebben szerepet játszott egy nagyon kedves és elegáns házi gyermekorvos is, aki úgy bánt a betegekkel, hogy mintaképpé válhatott. Az ötvenes években azonban nem dönthetett egészen szabadon az ember a pályaválasztásról, így arra készültem, hogyha nem vesznek fel az orvosi egyetemre, akkor autó villamosági szerelőnek tanulok – emlékezett vissza a Semmelweis Egyetem Újságnak adott interjújában dr. Perner Ferenc professor. E terv életbeléptetésére szerencsére végül nem lett szükség, Perner Ferencet 1956-ban felvették a Budapesti Orvostudományi Egyetemre.

A sebésszé válás szempontjából sorsdöntő volt, hogy baráti kapcsolatok révén harmadévtől bekerültem az Uzsokiba ügyelni és tanulni a szakmát, amit nem lehet elég korán kezdeni. De ne felejt-

Dr. Perner Ferenc október 13-án vette át jubileumi díszoklevelét, 50 éve végzett az orvostudományi karon.

World Arthritis Day a Tűzoltó utcai gyerekklinikán

1996 óta minden évben október 12-én tartják meg világszerte az ízületi gyulladási betegségek nemzetközi világnapját, hivatalos nevén a World Arthritis Day-t. Ebből az alkalomból a reumatikus-, csont- és izomrendszeri betegségekben szenvedők összefogással hívják fel a közvélemény figyelmét a betegségre. A nemzetközi kampányhoz idén első alkalommal csatlakozott a gyermekreumatológiai kórképekben szenvedő kis betegek gyógyítását segítő Rosszcsont Alapítvány is, amely a Semmelweis Egyetem II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikáján található gyermekreumatológia osztályra hívta meg az ízületi gyulladási megbetegedésben szenvedő gyermekeket.

A nemzetközi figyelemfelkeltő kampány részeként ezen a napon összegyűlnek az ízületi gyulladással szenvedő betegek és integetve vetetik észre magukat és betegségüket. Az integetős akcióról világszerte képek készülnek, amelyeket grandiózus óriásképként állítanak aztán össze a World Arthritis Day hivatalos honlapján. A világnap szlogenje: *kezünket és hangunkat is felemeljük, hogy észrevegyék nehézségeinket.* Az integetős kampány mellett ugyancsak hagyományos eleme a világnapnak, hogy a betegjogi szervezetek javaslatokkal hívják fel a döntéshozók figyelmét a problémákra, és közjogi javaslatokkal élnek az ízületi gyulladási betegek életkörülményeinek javítása érdekében.

Nyílt nap a női egészségről, nyílt nap az emlőről

Ismét sokan gyűltek össze, hogy részt vegyenek a Semmelweis Egyetem *Nyílt nap a női egészségről, nyílt nap az emlőről* elnevezésű rendezvényén, melynek idén az Elméleti Orvostudományi Központ épülete adott otthont.

Az esemény megnyitóján beszédet mondott **Dmitri Tarakhovsky**, az Amerikai Egyesült Államok Nagykövetségének kulturális attaséja, aki néhány mondatban magyarul is köszöntötte a résztvevőket, és rákban elhunyt édesanyjára emlékezett. Ezután dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes, dr. **Bérczi Viktor**, a Radiológiai és Onkoterápiás Klinika igazgatója, és dr. **Dank Magdolna**, a Radiológiai és Onkoterápiás Klinika Onkológiai osztályának vezetője köszöntötte a résztvevőket.

Az érdeklődők ezután négy tartalmas előadást hallgattak meg, majd személyesen kérdezhettek az előadóktól. A legtöbb látogatót a kezelések következményeinek kezelése, illetve a sebészi rekonstrukció lehetőségei érdekelték. A komoly témák megvitatása után rózsaszín lufis sétán vehettek részt, melyen végleg elengedhették félelmeiket és szorongásaikat, akárcsak a lufikat. Ezek, mint több száz kis rózsaszín pont szálltak a magasba.

A nap befejező programjaira a Vendel utcai sportcsarnokban került sor, ahol zumba óra következett, majd a Százszorszép hastáncklub gondoskodott a felhőtlen szórakozásról, néhány lelkes látogatót is bevonva.

Dr. Székely Borbála

PÁLYÁZATI HÍRLEVÉLBŐL

Grundtvig program 2012-2013

Pályázati formák: tanulási kapcsolatok, időskori önkéntes projektek, felnőtt tanulói műhelyek, szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak, látogatások és cserék (egyéni ösztöndíjak tanulmányutakon vagy konferenciákon való részvétel támogatására), asszisztensek, előkészítő látogatások, többoldalú projektek, hálózatok

Beadási határidők:

Előkészítő látogatások: 2012. november 29., 2013. január 04.
Szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak: 2013. január 16.
Munkahelyi képzés: 2013. január 16.
Látogatások és cserék: 2013. január 16.

Bővebb információ: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/grundtvig_en.htm

További információ: Dr. Pörzse Gábor – igazgató

Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft. 1094 Budapest, Ferenc tér 15.

Tel.: 459-1500/53820 Fax: 459-1589

E-mail: innov@palyazat-sote.hu Web: www.palyazat-sote.hu

Modern oktatáshoz modern szemlélet kell

*Ritkaság az egyetem történetében, hogy ugyanazon intézetből két egymást követő évben ketten is megkapják a Kiváló Oktató kitüntetését. Tavaly dr. **Tornóci László**, idén dr. **Molnár Miklós**, az egyetem Kórélettani Intézetének két népszerű személyisége nyerte el a kitüntető címet. Ugyanakkor a diákság elismerése sem maradt el: 2012-ben őket szavazták meg a legjobb oktatóknak a markmyprofessor.com weboldalon egy országos körű felmérésben. Vajon minek köszönhető ez a siker?*

Fotó: D. Kiss-Balázs

Dr. Molnár Miklós, dr. Tornóci László

A két színes egyéniségű oktató évek óta együtt igyekszik javítani az oktatás hatékonyságán. Ennek érdekében, azon túl, hogy közvetlen stílusukkal bátorítják a hallgatókat a véleményük elmondására, minőségbiztosítási módszerek használatával rendszeresen mérik a hallgatók elégedettségét. De szívesen kísérleteznek a számítógépek és az internet adta modern lehetőségekkel is. A két eltérő személyiségű barát jól kiegészíti egymást a közös munkában: az ötletek felvetése, a szervezési kérdések inkább Molnár Miklóshoz, a számítógépes szolgáltatások kifejlesztése, menedzselése inkább Tornóci Lászlóhoz tartoznak.

Dr. Tornóci László, orvos-alkalmazott matematikus, hivatalosan az egyetem Kórélettani Intézetének tanszéki mérnöke, aki az egyetem E-learning és Digitális Tartalomfejlesztő Központjának is munkatársa. A nyolcvanas évek elejétől oktat, angol és magyar nyelven tart tantermi előadásokat. Oktatói elkötelezettsége mellett évtizedek óta fejleszt egyetemi számítógépes szolgáltatásokat. Ezek közül többet is az egyetem összes karán használnak: ilyen pl. az egyetem e-learning szolgáltatása, levelezőlista-rendszere és a SeKA (Semmelweis Egyetem Központi Azonosító rendszere). Ez utóbbi azzal a céllal jött létre, hogy az egyetem különböző, felhasználóazonosítást kívánó számítástechnikai szolgáltatásait kényelmesen, egyetlen bejelentkezési névvel és jelszóval érhesük el. Hobbija a bélyeggyűjtés, az utazás és a nyelvészet, különösen az orvosi kifejezések etimológiája.

Dr. Molnár Miklós egyetemi docens, a Kórélettani Intézet igazgatóhelyettese széleskörű orvosi-mérnöki – labororvosi szaktudását latba vetve az előadásokon, média iránti képi-hangi von-

zódásával, színes, figyelmet felkeltő, gondolatokat ébresztő előadásaival nyerte el hallgatói körében a népszerűséget. Kutatásainak témája a koraszülés, illetve a praeclampsia molekuláris pathomechanizmusa, ezek a témák foglalkoztatták külföldön is. Emellett szenvedélye a média minden szegmense, amit a hallgatók javára is kamatoztat. Gyakran dobja fel előadásait a témához kapcsolódó bejátszásokkal pl. Doktor House klipekkel.

Nagyon szeretünk tanítani mind a ketten – kezdi a beszélgetést dr. Tornóci László. Ezért aztán, amikor néhány éve Miklós lett a tanulmányi felelős itt az intézetben, természetes volt, hogy nagy lelkesedéssel kezdtünk neki a munkának. Az volt a véleményünk, hogy a színvonal úgy növelhető, ha a közhangulatban változást sikerül elérnünk: az oktatás nem kötelező nyűg, hanem szolgáltatás. Úgy gondoltuk, ha többet adunk a hallgatóságunknak, akkor a vizsgán is többet követhetünk, és ezt a hallgatók is el fogják fogadni, hisz nekik is ez az érdekük. Miklós ötlete volt, hogy a hallgatókkal osztályoztassunk le minden egyes előadást. Én megmondom őszintén, kezdetben mélységes gyanakvással fogadtam az ötletet, finoman szólva fölösleges divathullámnak tartottam a minőségbiztosítás minden formáját. De elkezdtek csinálni. A hallgatók több kategóriában 1-től 5-ig leosztályoztak minket (pl. milyenek voltak az ábrák, mennyire volt logikus az előadás, mennyire használta ki az időt, mennyire tetszett), az eredményeket pedig rendszeresen kitettük a weboldalra. Hamarosan elkezdtünk egymással versenyezni, hogy ki kap jobb jegyeket. Nagyon tanulságos volt, mert mindig is igyekeztünk jó előadást tartani, de rájöttünk, a nyilvánosan értékelés ténye, még jobb teljesítményre sarkall, és ahhoz, hogy igazán jó eredményt érjünk el, nagyon keményen kell dolgozni! És nem elég szakmailag jónak lenni: esztétikusnak, érdekesnek is kell lennie az előadásnak. Később többféle módszerrel, az oktatásunk más aspektusairól is kikértük a hallgatók véleményét: a gyakorlatokról és a vizsgáztatásról is. *Az adjunk meg mindent a hallgatóknak* koncepció jegyében pedig az előadások kép- és hanganyagát is rögzítettük és elérhetővé tettük számukra. Ez így együtt, népszerűvé tette a tárgyat is és minket is.

Nagyon jólesett, amikor ilyen hallgatói visszajelzéseket kaptunk, mint pl., hogy *az MP3-lejátszóm tele van kórélettani előadásokkal és azt veszem észre, hogy mást se hallgatok, csak ezt* – kapcsolódik be dr. Molnár Miklós a beszélgetésbe. Idéntől pedig egy TÁMOP-pályázat jóvoltából már a hang- és képanyag szimultán navigálható módon, többféle formátumban is elérhető a hallgatók számára. Van, aki a mobiltelefonjára tölti le és utazás közben azon nézi meg újra az előadást.

Nem tartjuk be az öt lépés távolságot a hallgatókkal. Az ember azt tudja megnyerni egy ügynek, akihez közel kerül. Az a jó elő-

adó, aki több száz ember érdeklődését tudja felkelteni a tárgy iránt – veszi át a szót Tornóci László. A hallgatók kb. 5–10 százalékát, akik igazán elkötelezettek és fegyelmezettek, szinte mindegy, hogyan oktatjuk, így is, úgy is megtanulják, amit kell. A művészet a többiek – a nagy tömeg érdeklődését kiváltani és fenntartani. Ehhez pedig mindent be kell vetni: nem elég az érthető, korrekt szakmai tartalom, szükség van a közvetlen hangnemre, pihentető illusztrációkra, és személyiségtől függően, egy kis viccelődés is belefér az egyetemi előadásba.

Persze a téma is fontos – mondja ismét Molnár Miklós. Mire a hallgatók eljutnak a harmadévre szinte ki vannak éhezve arra, hogy végre beteget lássanak, de az első években erre nem nagyon van alkalmuk és az ismeretük is kevés hozzá. Az első tárgy a kórélettan, ami összekapcsolja az elméletet a gyakorlattal, hiszen itt már betegségekről, tünetekről, diagnosztikai módszerekről beszélünk. Megbeszéljük a betegségek biokémiai, élettani hátte-

rét, amit sokan szeretnek, mert logikus. Emlékszem, hatodévből a kórélettan jegyzeteket vettük elő belgyógyászat szigorlatra, hiszen a kórélettanon tárgyalt patomechanizmust és diagnosztikus ismereteket csak a terápiával kellett kiegészíteni. Tornóci László úgy látja, a jövő a kevert oktatási módszer, azaz e-learning módszereket használni a tételesen megtanulandó anyagrészekre, ill. a korábban tanultak ismétlésére, ellenőrzésére, ami lehetővé tenné, hogy a hallgatói kontakt-órákat inkább kreatív, interaktív foglalkozásokra használjuk. Ez így hatékonyabb is lenne és tanár-diák egyaránt élvezné.

A két tanár közös ars poeticája, hogy nem a diákokkal szemben, hanem azonos oldalon állnak: hisz az oktatóknak és a diákoknak egyaránt az az igazi érdeke, hogy a hallgató minél hasznosabb tudást kapjon. Fontos azonban, hogy a diákság mondja ki és vállalja fel a véleményét, hisz saját életüknek önmaguk a kovácsai.

Urbán Beatrice

Búcsúzik a hallgatói lap, a Szinapszis főszerkesztője és helyettese

Szeptember 1-jétől Kovács Bernadett, az ÁOK IV. évfolyamos hallgatója a Szinapszis című hallgatói lap főszerkesztője. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöksége augusztus végén bírálta el a főszerkesztő feladatainak ellátására benyújtott pályázatot, és egyhangú támogatással választotta meg a posztra. A korábbi főszerkesztő Oláh Dániel és helyettese, dr. Békási Sándor 2009-től 2012-ig irányították az újságot, mindketten úgy érezték, ideje átadni a stafétabotot.

2009-ben ugyanígy pályázat útján nyerték el a posztot, de a körülmények egészen mások voltak. Amikor belevágtak, egyiküket a szerkesztőség építése, másikukat a kreatív munka, vagyis a design, a tördelés és a fotó érdekelte. A saját kollégiumi szobámban kezdtük, mert a szerkesztőségnek nem volt még irodája és saját számítógépe sem. Az első másfél év lapszámait a kollégiumi szobában készülték, ebben az időszakban csatlakozott a csapathoz tördelőszerkesztőként Kovács Bernadett – idézte fel a kezdeteket Oláh Dániel.

Abban biztosak voltak, hogy át akarják alakítani az újságot, amit átvettek. Rögtön az induláskor megnövelték az ezres példányszámot, 2011 februárjától pedig a kétszínnyomásos kiadvány négy színnyomásossá, vagyis teljesen színessé vált. Akkor nyerte el a jelenlegi formáját is a lap, amely jelenleg 3000 példányban jelenik meg. A volt főszerkesztő az átalakulás fontos állomásnak tartja, hogy **Táncos Laci bácsi**, a kiadó igazgatója fejléccet és logót tervezett az újságnak.

Ugyancsak fontos állomás volt, amikor nagyjából másfél évvel ezelőtt a lapnak – a HÖK segítségével – saját szerkesztősége lett a Nagyvárad Téri Elméleti Tömbben. Erre azért is szükség volt, mert a kezdeti 2-3 főről a szerkesztőség 20-22 főre duzzadt. Kaptunk hozzá számítógépeket, nyomtatót, ami nagyban megkönnyíti a munkát – mondta el a volt főszerkesztő.

Oláh Dániel úgy látja: a Szinapszis tartalma és megjelenési formája tökéletesen passzol az egyetem hírnevéhez. Sosem akartuk a lapot a bulvár irányba vinni – szögezte le. Mint mondta, a hallgatóknak ma már igényük van a Szinapszisa és várják a megjelenését. Az újság egyébként minden kollégiumi szobába és minden karra eljut.

Dr. Békási Sándor szerint az elmúlt három év komoly fejlődési folyamat volt. Az egész garázsszerűen indult, majd kinőtte magát

Dr. Oláh Dániel, dr. Békási Sándor

szerkesztőséggé. Ez a változás a lap kinézetén is ugyanúgy meglatászik. A nagyon retro kézínyomás, a hagyományos tördelés, és a nem túl modern oldalkép átalakult egy modern dizájnelemeket is felhasználó magazin megjelenési formává – vélekedett. Hozzátette: még mindig sok mindenben lehet finomítani, de az a jó, hogy ezt valaki más teszi meg, friss lendülettel.

Elindítottunk valamit és az nagy öröm, hogy jön egy másik generáció, akiknek ez már természetes dolog. Szeretik a lapot, és innen folytatják a munkát – fogalmazott Oláh Dániel, aki a jövőben szerkesztőként segíti a lapkészítést. Dr. Békási Sándor képszerkesztőként marad az újságnál, időközben pedig dolgozni kezdett az E-learning Központban.

T-Sz.Sz.

Több mint négyezren vettek részt a Semmelweis Egyetem programjain a Kutatók Éjszakáján

Több mint négyezren voltak kíváncsiak a Semmelweis Egyetem látványos és rendhagyó programjaira a Kutatók Éjszakán, Budapesten minden harmadik ember ellátogatott a az egyetem programjaira. Harminc intézet, 132 programmal várta az érdeklődőket, akik olyan helyekre is bejuthattak, ahová máskor nem.

A bátrabbak a bonctermekekben jártak, ahol megtudhatták, hogyan lehet csontok alapján azonosítani az áldozatot. Mások kipróbálhatták, hogy milyen lézerrel műteni vagy disznószívvel varrni, vagyis hogyan dolgoznak a szívsebészek, de akár életet is menthettek. Kiderült az is, hogyan lehet hibernálással újszülötteleket gyógyítani vagy virtuális valósággal főbiákat.

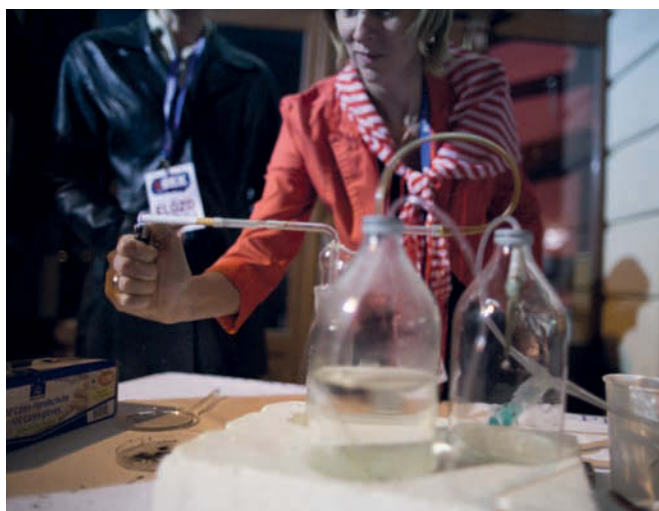
Délutántól éjfélig hosszú sorok álltak a szűrővizsgálatokhoz, a szájrák vizsgálatot pár óra alatt több mint 100 érdeklődőn végezték el, nagyon népszerű volt a mindennapokban nem elérhető érfalrugalmasság-mérés is. A Központi programokra, a Műjégy pályára többségében családok jöttek, látványos kísérleteket, például a dohányfüst elől menekülő bolhákat is láthattak. Közel háromszázan töltötték ki az egyetem prevenció kérdőívét, ebből kiderült, hogy a látogatók nagy része nem dohányzik és alvászavaruk sincs, de csak 40 százalékuk sportol rendszeresen és 77 százalékuknak önértékelési zavara van.

A látványos tudományos programokon és előadásokon kívül komoly- és könnyűzenei zenekarok, énekesek, táncosok szórakoztatták a látogatókat, az Elméleti Oktatási Központban még bort is kóstolhattak.

Dr. **Molnár Mária Judit** tudományos rektorhelyettes nagyon hasznosnak és a fontosnak tartja a Kutatók Éjszakáját. **Szent-Györgyi Albert** úgy jellemezte a felfedezést, mint ami abból áll, hogy az ember meglátja azt, amit más is lát, de olyat gondol el, amit senki más nem gondolt. A Kutatók Éjszakája lehetőség a felfedezésre – vélekedett a rektorhelyettes.

Dr. **Szabó Attila** főszervező emlékeztetett arra, hogy a Semmelweis Egyetem negyedik alkalommal vett részt a Kutatók Éjszakája rendezvényen, idén a tavalyinál is több programmal.

Hangsúlyozta: az egyetem egyebek mellett azért is veszi ennyire komolyan a részvételt, mert meg kell mutatni, hogy kutatók nem elefántcsont toronyban elzártan dolgozó tudósok, hanem nyitot-

tak. Szeretnék bemutatni továbbá azokat az eredményeket, amelyek bármennyire jelentősek, nem jutnak el az emberekhez, vagy nem közérthetően jutnak el hozzájuk. Ugyancsak fontos indoknak tartja, hogy a rendezvényen keresztül bemutatható a fiatalok számára, milyen szép az egészségügy területe, és a pályaválasztás előtt állók alaposan megismerhetik az intézményt.

Mint mondta, a Kutatók Éjszakájára hónapokkal a rendezvény előtt elkezdődik a felkészülés. A programok megszervezése csapatmunka, sokan a szabadidejüket is rááldozzák, hogy még színvonalasabb legyen a rendezvény – hangsúlyozta Dr. Szabó Attila, majd megköszönte minden közreműködőnek a munkát.

Fotó: attekovacs.com, D. Kiss Balázs

Egy nagyszerű életpályáról

Friss lendülettel és izgalmas előadásokkal indult a Baráti Kör 2012/13 évadjának programja. Érthető tehát, hogy már az első szeptember végi összejövetelre zsúfolásig megtelt az EOK Beznák terme. A programban ez alkalommal két előadó szerepelt, egy fiatal, de már nemzetközi sikereket elért orvos munkájának és egy külföldön a csúcspontot meghódító magyar tudós életútjának bemutatása.

A fiatal **Tárnoki Ádám** radiológus, PhD hallgató *Kardiovaszkuláris ikervizsgálatok hazánkban* címmel tíz percben foglalta össze kutatási eredményeit. Vizsgálatainak célja bizonyos betegségekben, egy-, illetve kétpetéjű ikrekben – azaz azonos, illetve 50 százalékos azonos genetikai állomány esetében a betegség megjelenése örökletes (A), külső környezeti – (C), illetve egyéni életmódi tényezőkre (E) utal. Ezen ACE modell statisztikai elemzése történt 400 ikerpár esetében, melyekben szerző az érlelmeszedés előfordulásának okait elemezte. Három tényezőt vizsgáltak: az érfal rugalmasságát, a carotis falvastagságát és a nyaki plakkok előfordulását. Míg az első két esetben az ACE modell valamennyi tényezője, utóbbiban csak a genetikai hatás játszik döntő szerepet.

A fiatal kutató orvos maga is iker, akinek nemzetközi folyóiratokban eddig megjelent közleményei már eddig is jelentős visszhangot váltottak ki. A Baráti Kör közönsége őszinte érdeklődése kísérte a világos, közérthető és élvezetes előadást.

Nagy várakozás előzte meg a másik előadó, dr. **Balogh Károly**, a bostoni Harvard Egyetem patológus professzorának előadását. Nevezett előző évben édesapjáról, **Balogh Károly** fog- és szájszész professzorról, a budapesti Fogorvostudományi Kar megalapítójáról, első dékánjáról beszélt, de akkor a Baráti Kör kérésére ígéretet tett, hogy a következő évben saját kutatásairól fog beszámolni. Most jött el az alkalom, előadásának címe: *Életpályám a Semmelweis Egyetemtől a Harvard Egyetemig*.

Nem könnyű 82 évről számot adni, 80 percbe csak a fő állomások, fő munkák említése fért bele. Alább, a tudósító is csak szemelgethet.

Egyetemi évek Budapesten (1948–1954). Az orvosi tanulmányok utolsó két évében, majd két év a doktorátus után a budapesti I. Sz. Kórhonctani Intézetben, először, mint demonstrátor, majd egyetemi gyakornok. (1952–1956). Itt azonban meg kell állni egy pillanatra: az intézet igazgatója, **Baló József** akadémikus, Balogh Károly életpályájának döntő meghatározója lett. A Baló iskolát kiváló tanítványok hosszú sora fémjelzi, álljon itt néhány nagyszerű sze-

mélyiség neve: **Juhász Jenő, Kendrey Gábor, Besznyák István, Szende Béla**, és méltán sorolható ide: Balogh Károly.

Balogh 1957-ben Rockefeller ösztöndíjat kap és New Orleans-ban a Tulane Egyetemre kerül. 1958-ban már Bostonban találjuk, ahol elkezdődik tudományos karrierje. A 40-es, 50-es években egy új irányzat tör be a klasszikus morfológiába, a hisztokémia, melynek pápája az angol **Pearse**, valamint a finn **Erankó**, igazi pionírja a magyar **Gömöri** (vagy ahogy az USA-ban ismerik Gomori).

Balogh felismeri a kémia jelentőségét a morfológiában, szívós szorgalommal lát neki annak megtanulásának. Ismét segítségére van a hazai alapképzés (**Groh Gyula, Straub F. Brúnó**) és később a **Banga Ilona** biokémiai laboratóriumában töltött idő. Fő érdeklődése a mitochondriális enzimek aktivitásának vizsgálata. Kidolgozott egy eljárást amellyel kemény szövetekben dekalcinálás után oxidatív enzimek hisztokémiaileg kimutathatók. Ezzel a módszerrel fény- és elektronmikroszkóposan vizsgálta a cochlea, az ép és kóros csontok és fogak anyagcseréjében fontos oxidatív enzimek szerepét. Emellett a belső fül (cochlea és vesztibulárisapparátus) idegeinek acetilkolinesteráz közvetítettefferens beidegzését is feltérképezte. Ezenkívül kidolgozott hisztokémiai eljárásokat a zsírsavak, illetve a nemi hormonok bioszintézisében kulcsszerepet játszó dehidrogenázok aktivitásának lokalizációjára is.

Balogh állatkísérletekben, humán anyagon elért eredményeiben a szerencsének tulajdonít fontos szerepet, de a tudósító állítja, hogy a kitartó szorgalom és csak a munkának szentelt életvezetés, a mindenkori tudatos új útkeresés eredményezte azt, hogy Balogh Károly elnyert számos rangos elismerést, többek közt a Semmelweis Egyetem díszdoktora. 1978 óta a Harvard Egyetemen Associate Professor of Pathology. Munkakapcsolata a Semmelweis Egyetemen mindmáig töretlen.

A 82 éves tudós ma is aktív professzora a Harvard Egyetemnek.

Dr. Donáth Tibor

Meghívó a Semmelweis Egyetem Baráti Körének októberi rendezvényére

Kettős identitás

Nguyen Pham Bao Quynh egyetemi hallgató

Alkalmazott élettan – hátizsákkal
Prof. Dr. **Ligeti Erzsébet** akadémikus

A rendezvény ideje és helye:
2012. október 31., szerda 17 óra

Semmelweis Egyetem
Elméleti Orvostudományi Központ,
Beznák Aladár terem
(1094 Budapest, Tüzoltó u. 37-47. I. em.)

Dr. **Turóczy Gergely**
a Baráti Kör titkára

Prof. emer. Dr. **Monos Emil**
a Baráti Kör elnöke

Sokszínűség és harmónia

Sokszínűség és harmónia – ezzel a mottóval jellemezhető leginkább a Semmelweis Szalon évadnyitó kiállítása, mely **Bráda Tibor** Munkácsy-díjas festőművész képeit mutatja be.

Dr. **Szél Ágoston**, a Semmelweis Egyetem rektora köszöntő szavaiban a harmonikus környezet színhelyeként aposztrófálta a Semmelweis Szalont, ahol az Isten adta tehetség nyilvánul meg Bráda Tibor személye és alkotásai által.

Az est folyamán több művészeti ág produktumait élvezhette a korosztályát tekintve is sokszínű közönség. A harmonikus idilli világot visszatükröző tájképek, a gyimesi csángó zene, a művé-

szetfilozófiai kérdéseket feszegető beszélgetés, a tájképfestés rejtelmeibe bepillantást engedő könyv bemutatója, az alkotást szemléltető film együttesen nyújtott sokszínű, de egységes keretet a tartalmas élménygazdag programnak.

A megnyitón **Sípos Endre** művészetfilozófus közreműködött, **Török Gábor** az alkotómunka lépéseiről készített filmjét vetítette le, **Sípos Mihály** és **Kardos Mária** pedig gyimesi csángó zenét adott elő.

K.Zs.

Táncos László képei a NET aulájában

Új műalkotással gyarapodott a Semmelweis Egyetem. **Táncos László** kilenc képből álló sorozatát dr. **Szél Ágoston** rektor és dr. **Kőnig Frigyes**, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora közösen avatta fel a Nagyváradi téri Elméleti Tömb aulájában.

Dr. Szél Ágoston felidézte, hogy amikor először lépte át a NET küszöbét, akkor az épület még nagyon modernnek számított, de – mint mondta – azóta eltelt egy emberöltő és már nem annyira attraktív. Véleménye szerint az épület falai közé éppen az ilyen műalkotások által költöznek színek. Úgy fogalmazott: Táncos László alkotása egy metamorfózist mutat be, a fejlődést szimbolizálja. Bízom abban, hogy az a fejlődés, ami a képsorozatban tükröződik, a mi életünkben is töretlen és előremutató lesz – tette hozzá.

A rektor megköszönte dr. **Iványi Vilmos** gazdasági-műszaki főigazgatónak, hogy kezdeményezte az alkotás elkészítését és végigvitte a folyamatot.

Dr. Kőnig Frigyes üdvözölte az egyetem azon kezdeményezését, hogy élhetőbbé, szebbé és barátságosabbá próbálja tenni az oktatás és a munka színterét. Szavai szerint jó ízlést mutat a döntés, ahogyan az is, hogy a falra került képsorozat reflektál a NET aula nagyszerű üvegablakaira. A Semmelweis Egyetem felismerte azt, hogy a szépség inspiráló hatású – hangsúlyozta. A Képzőművészeti Egyetem rektora végül méltatta az alkotó munkásságát.

T-Sz.Sz.

Dr. med habil. Albrecht Mária emlékére (1944 – 2012)

Kedves Mari!

Elmentél. Itt hagytál bennünket, és nem készülhettünk fel a búcsúra. A pénteket még végigdolgoztad, és hétfőn jött a hír, hogy kórházba kényszerültél, üzentél, a héten ne számítsunk Rád. És másnap megtudtuk, hogy végérvényesen legyőzött a kór, mely ellen hosszú évek óta oly hősiiesen küzdöttél. Hivatalosan nem tudtunk a betegségedről, csak aggódtunk érted. Minden nehézség ellenére végezted a munkádat az utolsó percig: tantermi előadások magyar, német és angol nyelven, gyakorlatok, foglalkozás a TDK-s diákokkal, fiatal kollégáink felkészítése Hong-Kong-ra az FDI kongresszusra, a pécsi Árkövy Vándorgyűlésre.

Dr. **Albrecht Mária** egyetemi docens, az orvostudomány kandi-

dátusa pályáját a Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. Sz. Patológiai és Rákkutató Intézetében kezdte a fogorvosi diploma kézhez vétele után, kórbontant és kórszövettant oktatott Lapis professzor úr igazgatása alatt. A Mikszáth Kálmán térre, a Konzerváló Fogászati Klinikára 1975-ben érkezett Bánóczy professzor asszony meghívására. Hozta a szorgalmat, az igényességet. Oktatta a konzerváló fogászat, a klinikai fogászat, a preventív fogászat tantárgyakat, a konzerváló fogászati propedeutika vezetője volt a klinikán. Szakrendelést vitt a diabéteszes betegek számára, ellátta gondozásukat. Tudományos munkásságát is e területen fejtette ki legfőképp. Számítalan magyar, német és angol nyelvű előadás, közlemény, könyvfejezet, sőt könyv is született eredményeiből. Tudományos diákkörös hallgatói sok előkelő díjjal dicsekedhetnek Rektori pályázaton, TDK konferencián való részvételük eredményeképpen. Közülük ma már sokan oktató társaink, kutatásainak folytatói. Szervezett a philadelphiai Penn egyetemre hallgatói cserét, volt meghívott előadó a pécsi orvos egyetemen, és konferenciákon, a Semmelweis Egyetem Doktori Programjában, konzulense sok diplomamunkáját író hallgatónak.

Munkásságát fémjelzi a keze alól kikerült megszámlálhatatlan fogorvos, fogszakorvos, kik közül sokaknak mentorként segített a szakvizsgára való felkészülésben. Oktatott, sőt jegyzeteket jelentetett meg a szakdolgozói képzés erősítésére. Tanfolyamokat tartott többek közt a speciális ellátást igénylő betegek, az infekció kontroll, a diabetes mellitus-ban előforduló fog- és szájbetegségek tárgykörben a fogorvos kollégáknak. De egyénisége értékei közé nem csak a szakmaiság, az erős tudományos oldal tartozott. Zenei műveltsége, művészi hajlamai tették teljessé a mindennapjait. Szeretetteljes, biztos hátteret nyújtott az utolsó pillanatilag édesanyjának, nagynénjének azok távozásáig. Ahogy mi is mindig számíthattunk rá, számíthatott rá a testvéröccse is, akivel egymás fő támaszai voltak.

„Azok a barátaink, akiket elveszítettünk, nem a földben pihennek, hanem bent lakoznak a szívünkben.” (Alexandre Dumas)

Albrecht tanárnő emlékét őrizzük, ápoljuk, szeretetünkben megtartjuk.

Dr. Tóth Zsuzsanna
klinika igazgató és munkatársa

A múltat nem eltörölni!

A múltat megőrizni és ápolni kell. Aktívan kell cselekedni, hogy nagyjainknak, akik valaha dicsőséget, nemzetközi sikert jelentettek hazánknak, nevük és munkásságuk lassan ne vesszen feledésbe.

Ezért tartozunk őszinte elismeréssel, mint aktív cselekvőknek dr. **Vincze Jánosnak** és feleségének: dr. **Tiszay Gabriellának**, hogy immáron a 13. kötetet hozzák tető alá és bennük az új generációk számára közel 200 nagyszerű magyar orvos tudós életútját elevenítetik fel, az általuk felkért legautentikusabb személyek segítségével.

Az *Emlékezünk orvosainkra* című könyvsorozat legújabb, 13. kötetében többek között olvashatunk **Apáthy Istvánról**, **Hetényi Gézaról**, **Hevessy Györgyről**, **Orsós Ferencről**, **Jeney Endréről**, **Soltész Lajosról**, **Szállási Árpádról**, valamint egyéb érdekes értekezésekről és értékes visszaemlékezésekről.

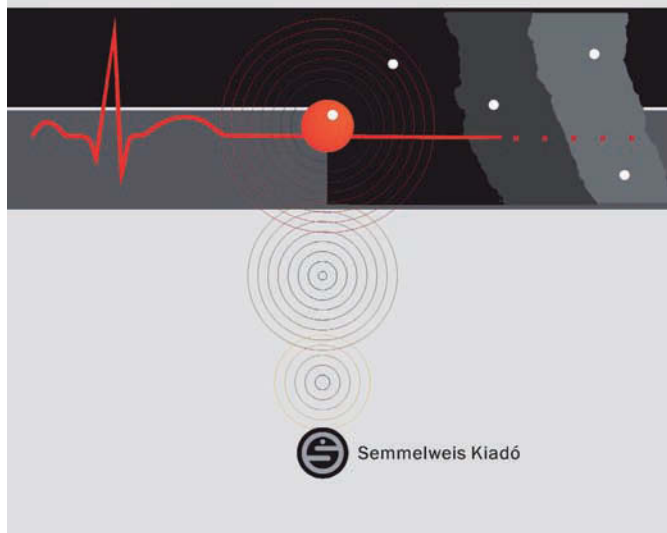
A könyv végén megtaláljuk az előző tizenkét kötetben szereplő orvosszemélyiségek névsorát is.

Az orvostörténelem iránt érdeklődőknek csak melegen ajánlhatjuk Vincze dr. *emlékező* köteteinek forgatását.

Dr. Donáth Tibor

Dunay György,
Keller Éva,
Sótonyi Péter

RENDKÍVÜLI HALÁLOZÁS BUDAPESTEN 1945–2010

e-könyvként is kapható

www.semmelweiskiado.hu

Egy rendkívüli könyvről:

Rendkívüli halálozás Budapesten 1945-2010

Dunay György, Keller Éva, Sótonyi Péter

A Semmelweis Egyetem Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézetének három tudósa kiemelkedő jelentőségű könyvben publikálta az Intézet második világháború utáni korszakának 190 013 boncolásáról készült összehasonlító statisztikai elemzését. Hasonló könyvek még a nagy és gazdag országokban is ritkán jelennek meg, mert egy közel kétmillió metropolis csaknem hét évtizedének rendkívüli halálzásait, illetve azok patológiai diagnózisait bemutatni, strukturálni és implicite elemezni olyan vállalkozás, amelyhez az elmélyült, tételes tudás és az évtizedek alatt megszerzett tapasztalat mellett elkötelezettség, kitartás és a szakma nagy szeretete is szükséges.

A könyv – hiánypótló; a magyar nyelvben ritkán használják a magiszteriális szót, de ebben az esetben ez az adekvát kifejezés a publikációra. A terminus technicus tudományos kontextusban olyan művet jelöl, amely nagy ismeretanyag birtokában a vizsgált anyag kivételesen informatív interpretációjával szolgál.

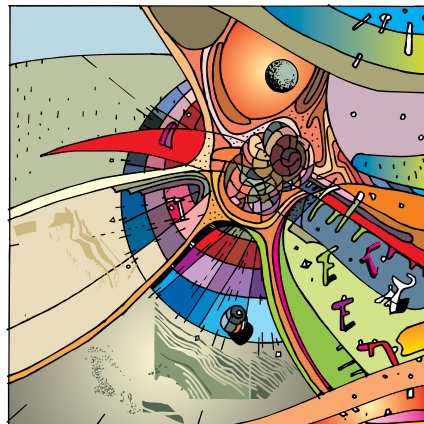
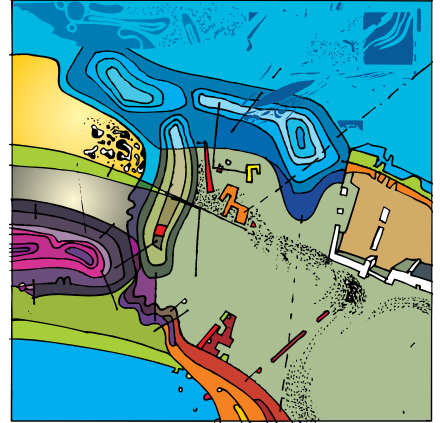
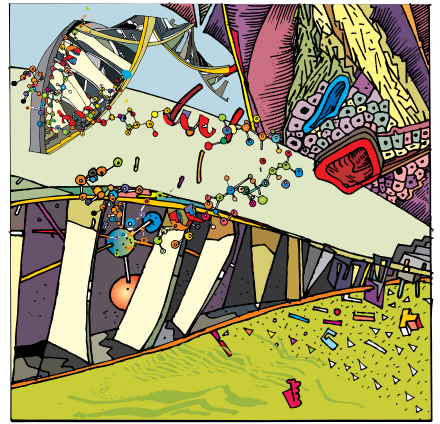
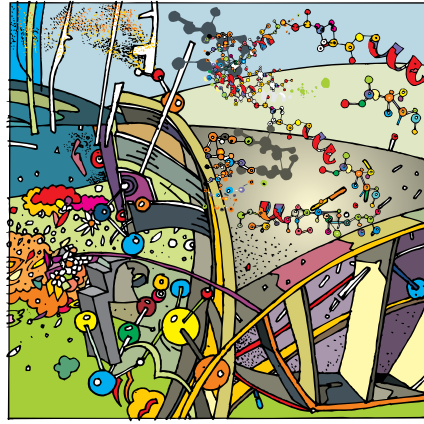
Mindenekelőtt kulcsfontosságú annak meghatározása, amit értünk rendkívüli halálozáson. A szerzők az 1997. évi CLIV. törvény 218.§ (3.) bekezdését idézik, miszerint „Rendkívüli az a halál, amelynek természetes módon való bekövetkezését a körülmények kétségessé teszik”. Ez a kiindulási pont. Valójában a mintegy 190 ezer boncolási diagnózis nemcsak a halálról szól, hanem áttételesen legalább annyira az életéről is, Budapest társadalmának életéről, a megkerülhetetlen vonatkozásban annak lenyomatát adja majd hét évtized időtartamában. A könyvnek mottója is lehetne a költő versora: „minden ámulásom / az életen csügg, nem az elmúláson”. A könyv hátterét olyan művek hitelesítik, mint Émile Durkheim tanulmánya az öngyilkosságról, vagy a könyvtárnyi anyag a heveny szívizomelhalásról, meg a tuberkulózisról.

A szerzők tényeket regisztrálnak, és nem engednek a csábításnak, hogy a tények köré elméleteket, de legalábbis hipotéziseket fogalmazzanak meg.

A könyv szerkezete a Betegségek Nemzetközi Osztályozásának (BNO) 10. revízióját követi. Érthető módon igen részletesen foglalkozik az erőszakos eredetű halálozásokkal: az öngyilkosságokkal, a balesetekkel és az emberölésekkel. A 190 ezer boncolás, illetve annak évi átlaga egyenlőtlenül oszlik meg a három nagy megfigyelési időszakban: 1945-59, 1960-89 és 1990-2010 között; ez részben a társadalmi-gazdasági, politikai viszonyok változása, illetve az azokat tükröző jogalkotás következménye. A szerzők a boncolások számát, megoszlását nemek, életkor, halálokok és szezonális különbségek szerint vizsgálják. A tartalmi szerkezet formailag narratívában, táblázatokban és vonal-, sáv- és oszlopdigramokban jelenik meg.

A három szerzőnek köszönetünket kell kifejezni a 409 oldalon bemutatott tényszerű epidemiológiai történetért. A színvonalas és tanulságos könyv kivitelezése a Semmelweis Kiadó munkáját dicséri.

Józan Péter

tancos